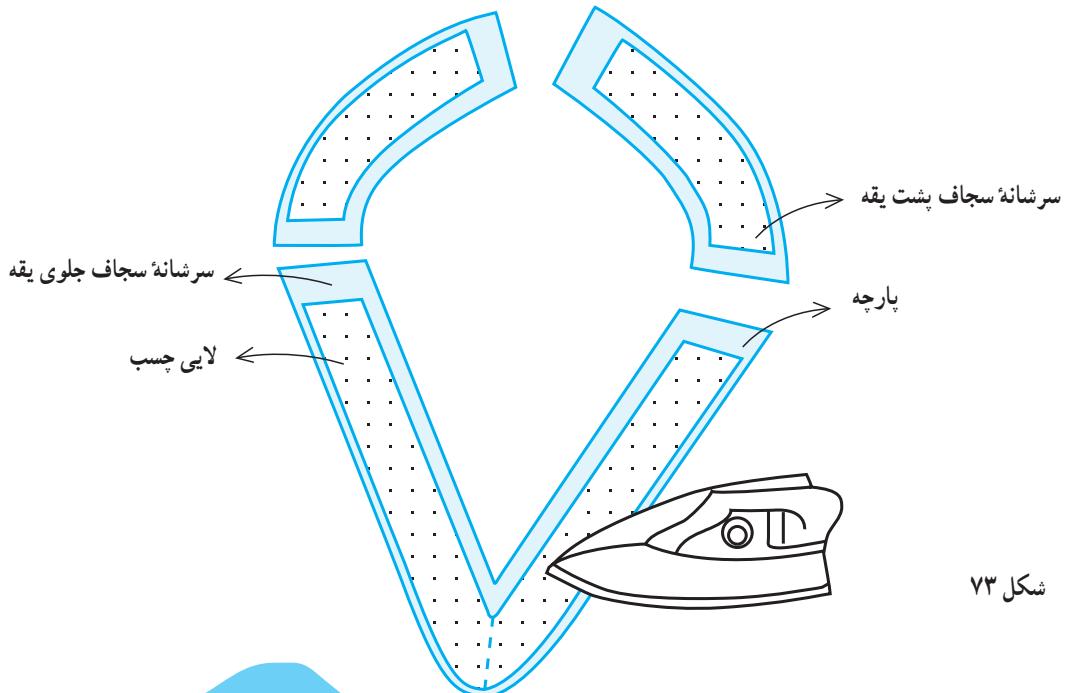

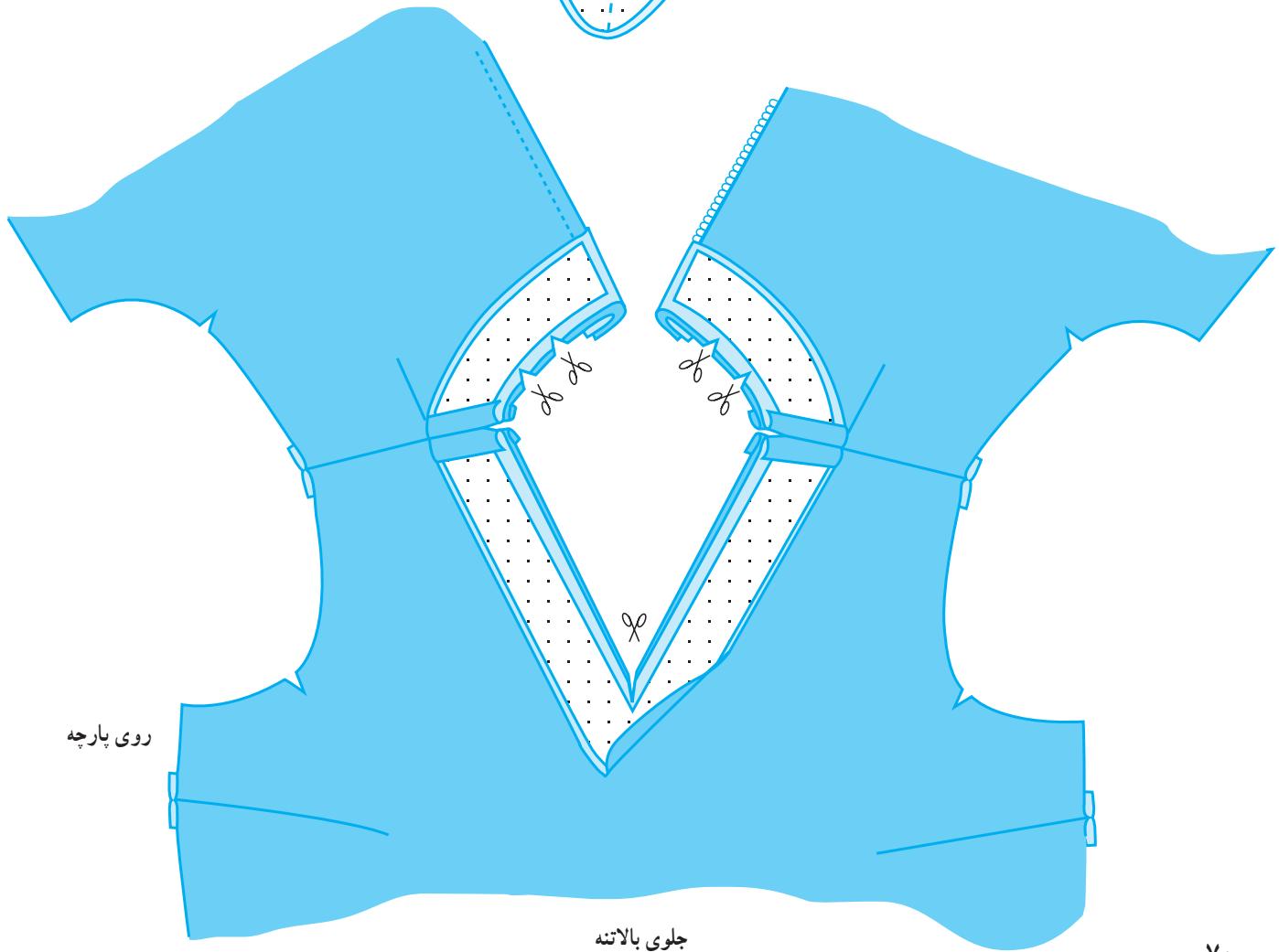
دوخته شده را باز کرده، اتو کنید.

* سجاف یقه آماده شده را به بالاتنه دوخته و آماده شده، از قسمت هلال یقه دکته، به یکدیگر بدوزید (شکل ۷۴).

* سجافهای را که از لایی چسبان آماده نموده اید به کمک حرارت مناسب اتو به پارچه بچسبانید (شکل ۷۳). سپس سرمانه‌های سجاف پشت یقه در محل موردنظر به یکدیگر دوخته درزهای

شکل ۷۳

شکل ۷۴

* لبه یقه را پس از برگرداندن، چرخکاری، سپس اتو نمایید.

* سجاف را در ناحیه سرشانه، با چند دوخت ساده به بالاتنه

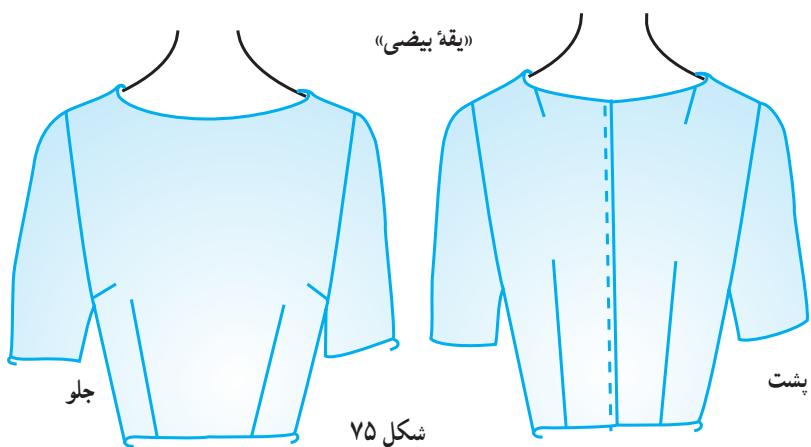
بست نمایید.

* رأس جلوی یقه را با قیچی چرت زده تا محل دوخت، اضافه درز را باز کنید.

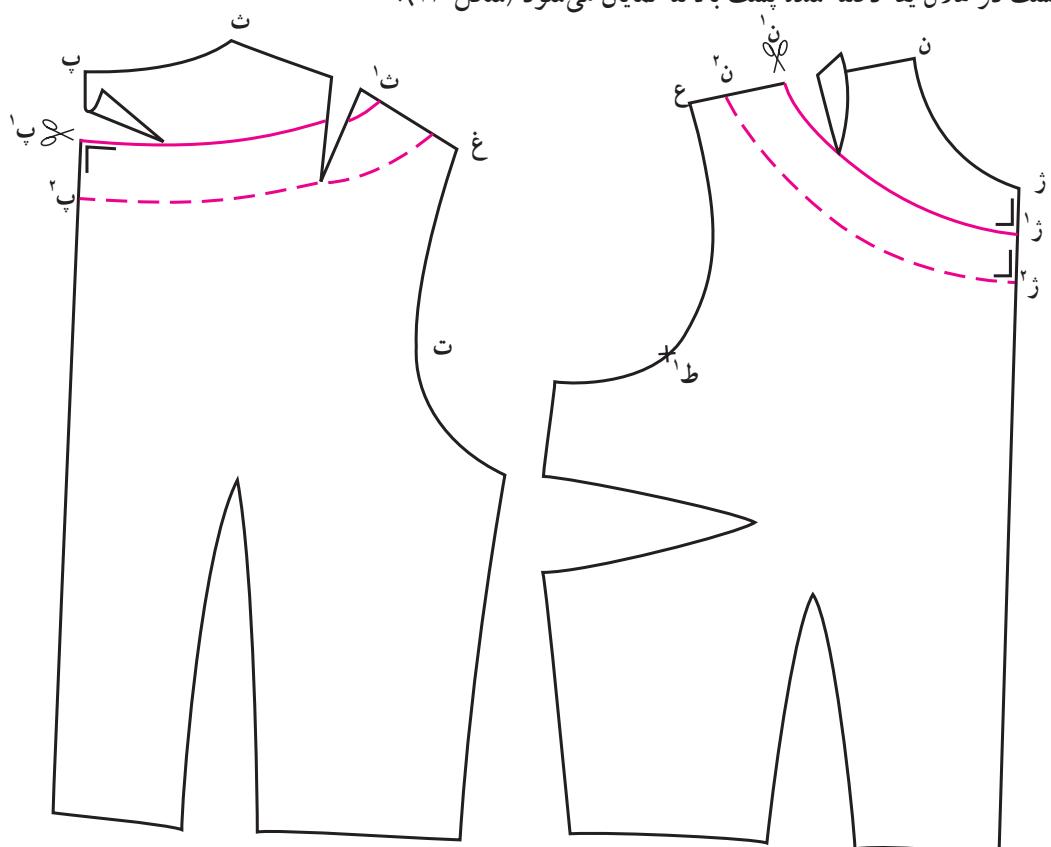
* مطابق شکل، در نقاط معین چرت ایجاد کنید تا برگرداندن سجاف به داخل بالاتنه به طرقی صورت گیرد که یقه، کیس برندارد.

مطالعه آزاد

یقه بیضی: (شکل ۷۵) دوخت یقه‌های بیضی همانند یقه‌های گرد است با این تفاوت که در دکله کردن یقه مختصر تفاوتی وجود دارد. برای این کار:

برای دکله کردن مقدار معین روی خط سرشانه منظور می‌نماییم. با توجه به اینکه در هنگام طراحی این گونه یقه‌ها، مقدار دکله یقه روی خط سرشانه بیشتر از دکله یقه روی خطوط مرکزی است. بنابراین در این طرح اندازه دکله روی خطوط سرشانه از حد پنس سرشانه پشت نیز گذشته است و به عبارت دیگر قسمت باقی مانده پنس سرشانه پشت در هلال یقه دکله شده پشت بالاتنه نمایان می‌شود (شکل ۷۶).

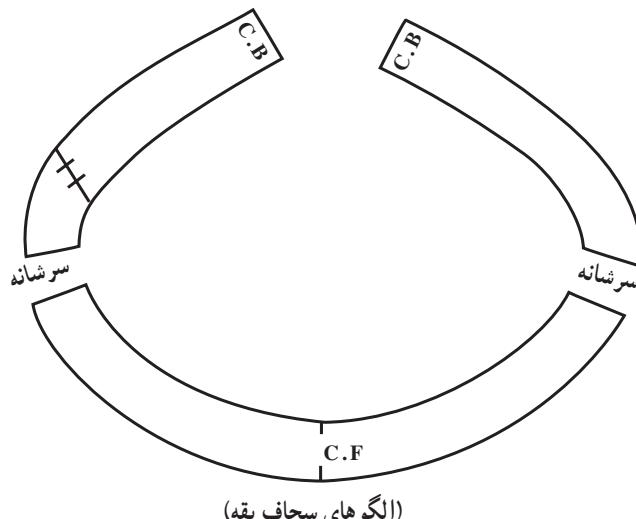
شکل ۷۶

پس از جدا کردن قسمت اضافه یقه، عرض سجاف را برابر ۳ سانتیمتر و به موازات هلال دکلته یقه رسم نمایید.

* سجاف جلوی یقه را کپی نموده، خط مرکزی جلوی آن را روی کاغذ تابزند و سجاف یقه را کامل کنید.
شکل (۷۷).

* طریقه لایی گذاری و دوخت مانند یقه گرد می باشد.

* در هنگام برگرداندن سجاف یقه به داخل بالاتنه قسمت اضافه درز دوخته شده در هلال دکلته یقه را چرت بزندید تا یقه کیس برندارد.

شکل ۷۷

پایان مطالعه آزاد

تمرین عملی

۱- یقه های گرد و هفت را در اندازه های دلخواه روی الگوی بالاتنه مربوط به سایز خود رسم نمایید؛ سپس برای هر کدام تا خط کمر، «پاترن» آماده کرده، پرو کنید.

۲- سجاف هر یک از یقه های فوق را با استفاده از لایی چسبان و اتوکاری به طور کامل دوخت نمایید.

آستین

۵ آستین کلوش

۵ آستین سرخود

۵- الگوی اساسی آستین های رگلان ساده یک تکه (اسون دار)

- آستین رگلان ساده دوتکه

۶- الگوی اساس آستین های کیمونوی ساده

۱- آستین راسته «اساس آستین»: الگوی اساس

آستین را برای حلقه آستین بالاتنه مورد نظر رسم کنید. گشادی

۱- الگوی آستین راسته (اساس آستین)

۲- آستین راسته با گشادی معمولی در مج

۳- آستین نیمه نگ با پنس در آرنج (آستین لوله ای)

۴- آستین بلوزی:

(حلقه آستین بلوزی در بالاتنه - مج آستین بلوزی)

۵- آستین کوتاه ساده^۱

۵ آستین های پفی

^۱- عنوانی که با علامت ۵ مشخص شده اند برای مطالعه آزاد در نظر گرفته شده اند.

* «خط آستین کوتاه» را بین خط زیربغل و خط آرنج و به موازات آنها رسم کنید.

* (خط آستینهای سه چهارم)، (یا در اصطلاح آستین سه ربع) را بین خط مچ و خط آرنج و به موازات آنها، رسم کنید.

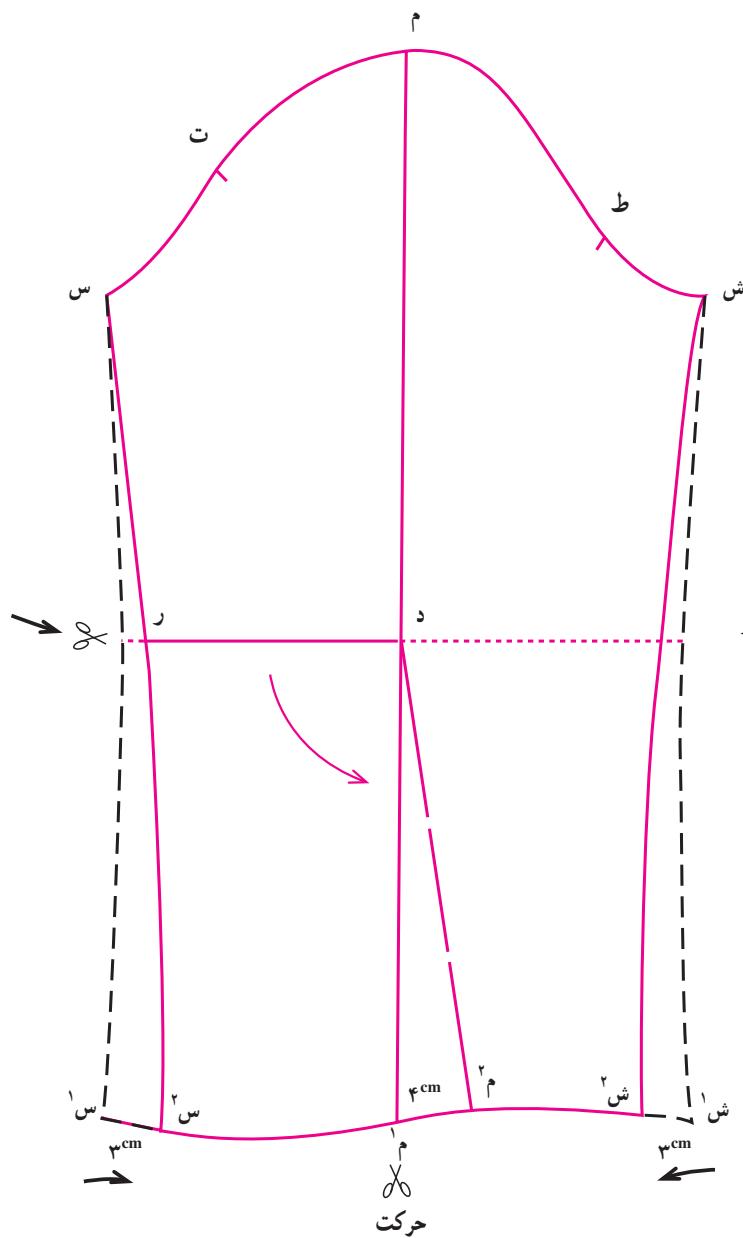
۳— آستین نیمه‌تنگ با پنس در آرنج (آستین لوله‌ای)

* الگوی اساس آستین را برای بالاتنه موردنظر آماده کنید (شکل ۷۹).

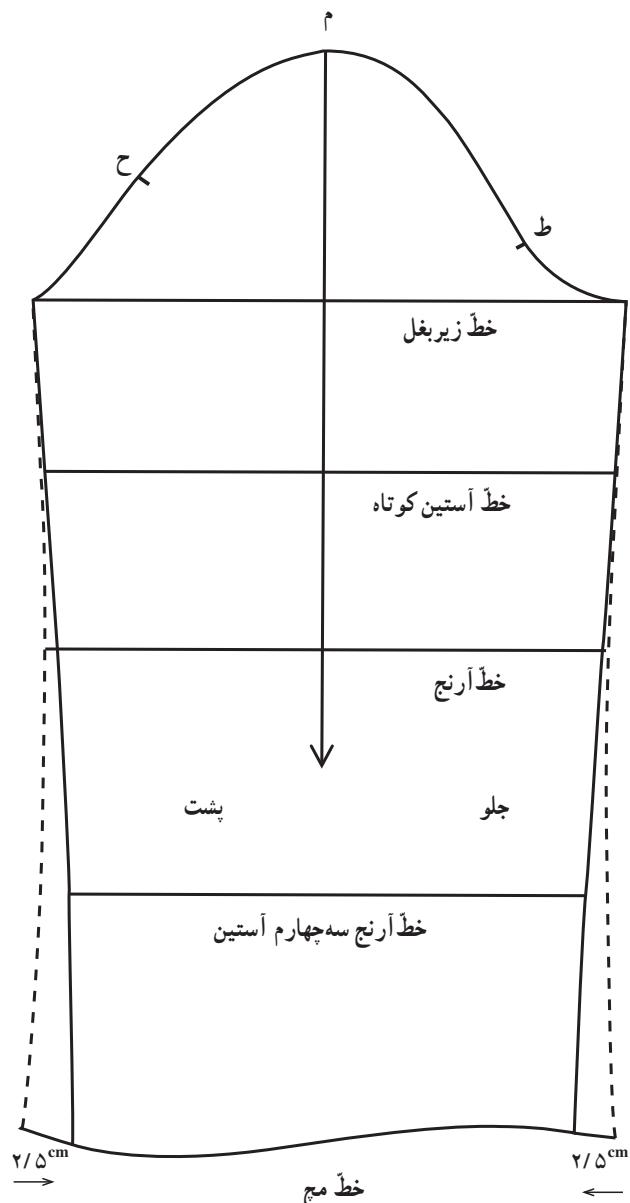
مج می‌تواند به اندازه‌گشادی مج الگوی اساس آستین باشد بنابراین اندکی چین خواهد داشت (شکل ۱۴ و شکل ۱۷).

۲— در آستینهای راسته که «گشادی مج آن معمولی» می‌باشد: از هر طرف عرض مج، مقدار $\frac{2}{5}$ سانتی‌متر کم کرده، به صورت هلال مایل به نقاط زیربغل وصل کنید (شکل ۷۸).

* در الگوی آستین راسته (اساس آستین)، خط زیربغل و خط آرنج و خط مچ معین است.

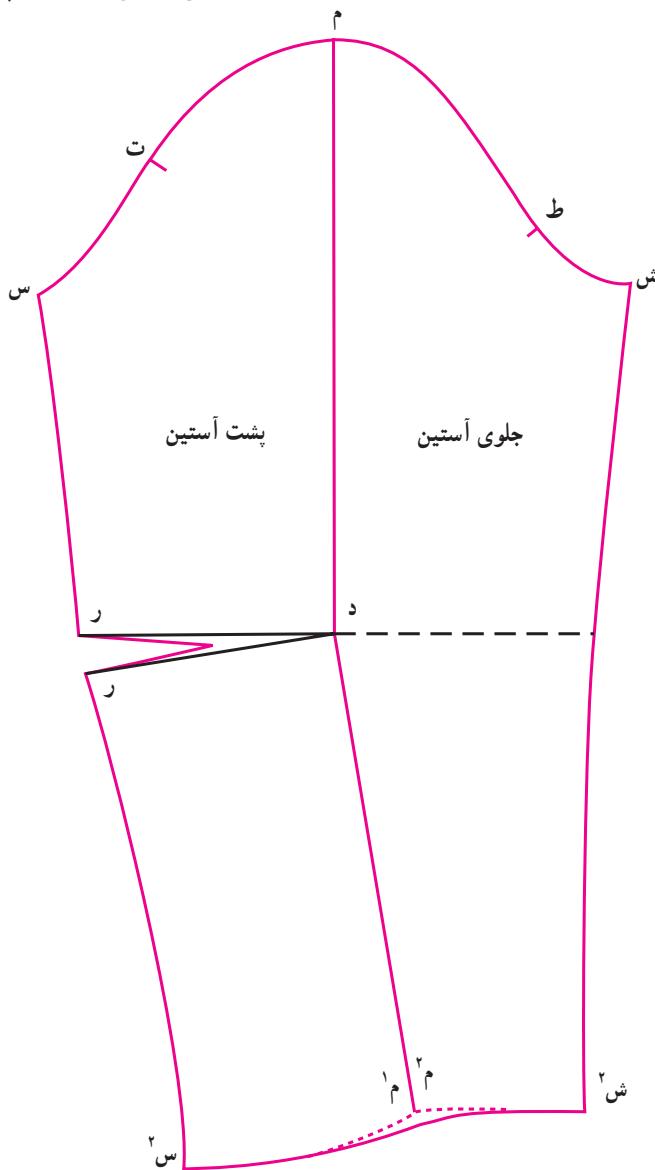
شکل ۷۹

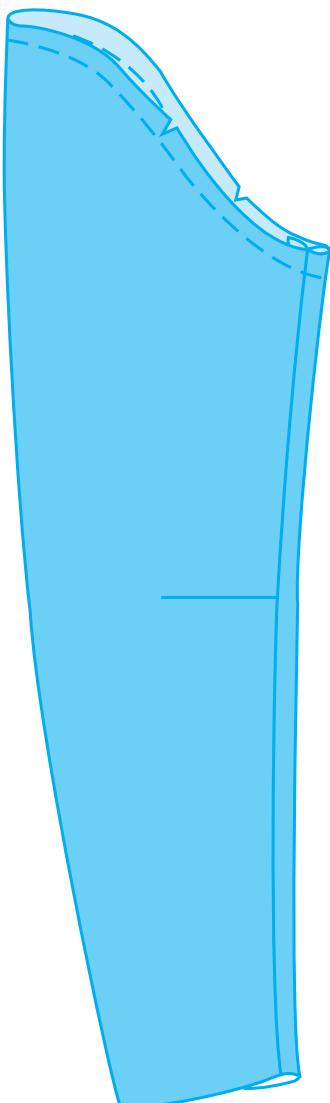
شکل ۷۸

- * خطِ (ر، د) را روی خط آرنج، قیچی بزنید.
- * خطِ (م^۱، د) را قیچی بزنید؛ سپس خط قیچی شده را به سمت راست و روی الگو، حرکت دهید تا بر خطِ (م^۲، د) منطبق شود. بر اثر این حرکت، خط قیچی خورده (د، ر) در اندازه لازم الگو، باز شده، به «پنس آرنج» تبدیل می‌شود (شکل ۸۰).
- * رأس پنس مذکور را با گذاشتن تکه کاغذ الگو در زیر آن، تا وسط فاصله (د، ر) کوتاه کنید.
- * خطِ مج را باز دیگر ترمیم نمایید.
- * الگوی آستین را مطابق توضیحات مربوط به برش و دوخت (اساس آستین) روی پارچه برش کنید.

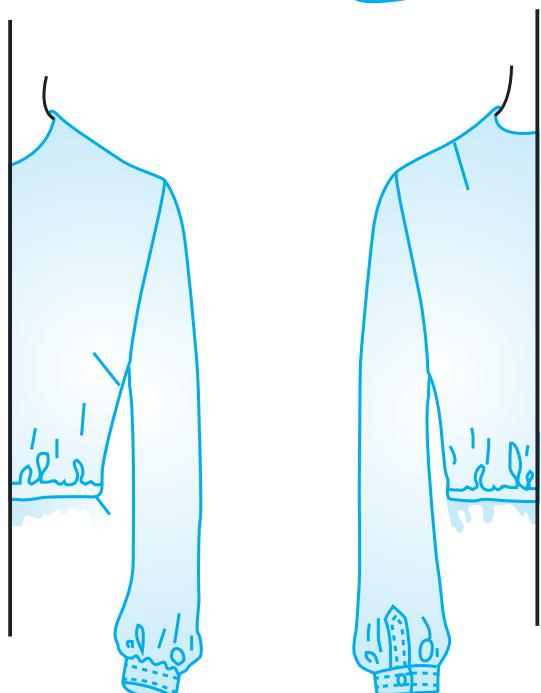
- * عرض مج را از هر طرف ۳ سانتیمتر کم کرده، مجدداً خطوط درز آستین را به صورت هلال کم رسم کنید.
- * نقطه تقاطع خط وسط آستین را با خطِ مج با نقطه (د) علامت بگذارید.
- * روی خطِ مج، و در امتداد خط مرکزی وسط آستین، از نقطه (م^۱) پنسی به عرض ۴ سانتیمتر به طرف جلوی آستین تا (م^۲) علامت بگذارید.
- * از (م^۲) به (د) رسم کنید.
- * محل برخورد خط آرنج با خطِ درز پشت آستین (س، س^۲) را، با نقطه (ر) مشخص کنید.

شکل ۸۰

شکل ۸۱

شکل ۸۲

* پنس آرنج را دوخته اتوکاری نمایید. سپس درز آستین را بدوزید. لبه مچ را (تو) گذاشته، پس دوز ساده نمایید (شکل ۸۱).

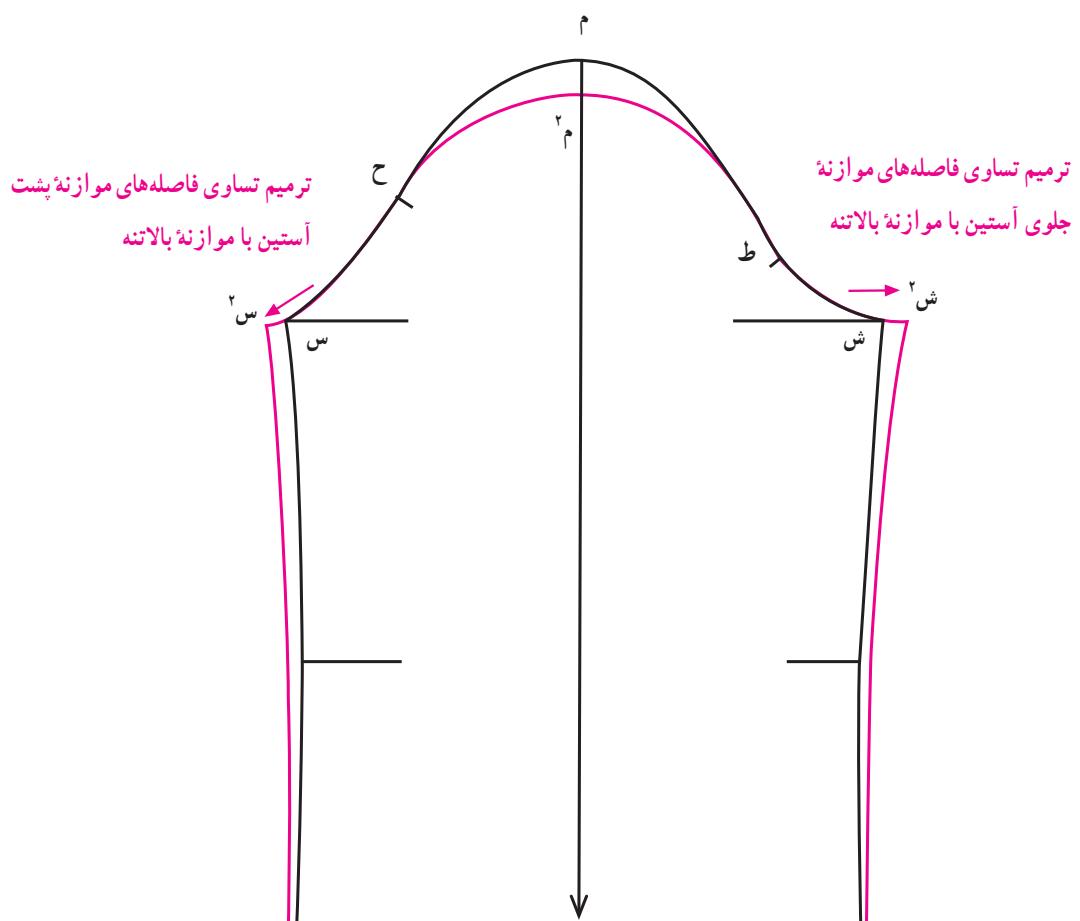
* لبه پس دوز شده را روی «زانت اتو» اتوکاری کنید.
۴- آستین بلوزی - حلقه آستین بلوز در بالاتنه -
مج آستین بلوزی (شکل ۸۲)

* الگوی اساس آستین برای بالاتنه موردنظر را آماده کنید. (شکل ۱-۸۳).

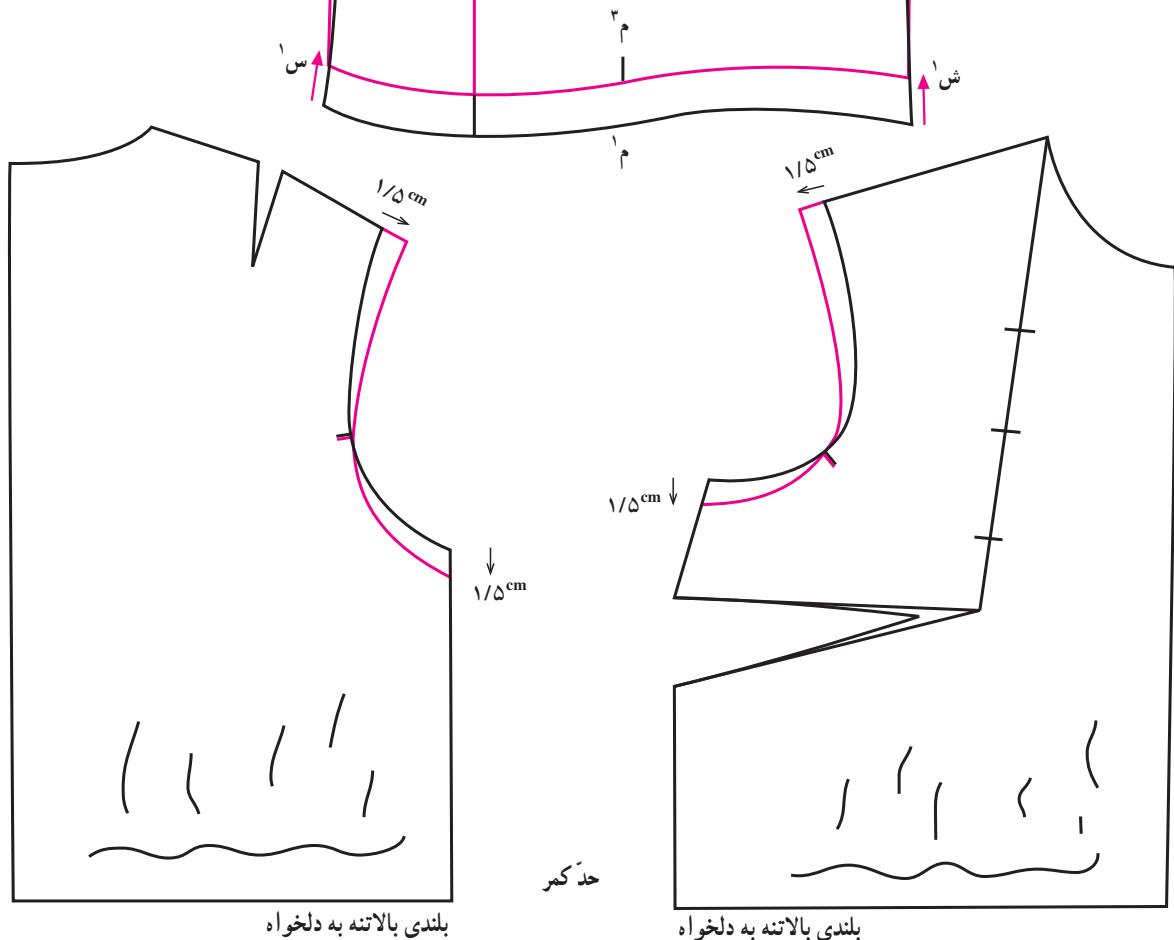
* از نقطه (م) واقع در مرکز کاپ آستین، ۱/۵ سانتیمتر پشت روی خط مرکزی تا نقطه (م) به پایین علامت بگذارید.

* هلال کاپ آستین را از نقاط موازنۀ پشت و جلو تا نقطه جدید (م) رسم کنید. بدین ترتیب کاپ آستین پایین تر آمده، تغییر می کند.

* پس از کم کردن ارتفاع کاپ آستین، روی بالاتنه جلو و پشت ۱/۵ سانتیمتر به طول سرشانه اضافه کنید (شکل ۲-۸۳ و ۳-۸۳).

شکل ۱

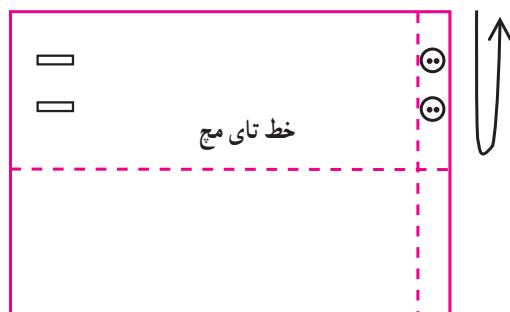
شکل ۳

شکل ۲

* چون در طرح موردنظر مج درنظر گرفته می‌شود، پهنان آن را از ارتفاع آستین از ناحیه مج کم کنید.

* الگوی مج آستین را به طول دور مج با افزایش ۵ سانتیمتر برای گشادی و $1/5$ سانتیمتر برای دکمه‌خور به پهناي دلخواه $\frac{3}{5}$ سانتیمتر رسم کنید (شکل ۸۴). چون این پهناي روی کاغذ الگو، تا می‌خورد در هنگام رسم الگو آن را دوبرابر درنظر بگیرید و خط تای کاغذ را روی الگو مشخص کنید. در سطح $1/5$ سانتیمتری دکمه‌خور، محل دکمه و در سمت مقابل آن محل چاک دکمه را مشخص کنید. به یک طرف آن لایی بچسبانید.

* مقدار $1/5$ سانتیمتر از نقاط زیربغل بالاتنه جلو و پشت، روی خطوط پهلو پایین آمده، مجدداً هلال حلقه آستین جلو و پشت بالاتنه را به طریقی رسم کنید که از نقاط موازنہ بگذرد. بدین ترتیب فاصله نقاط زیربغل تا نقاط موازنہ در جلو و پشت بالاتنه را اندازه گرفته، آن را به همان میزان از نقاط موازنہ جلو و پشت کاپ آستین اندازه بزنید و اضافه را از نقاط (س) و (ش) خارج کنید (س) و (ش) واقع در روی خط مج، به صورت هلال کمی رسم کنید.
* بدین ترتیب حلقه آستین بالاتنه به صورت حلقه آستین بلوزی تبدیل می‌شود.

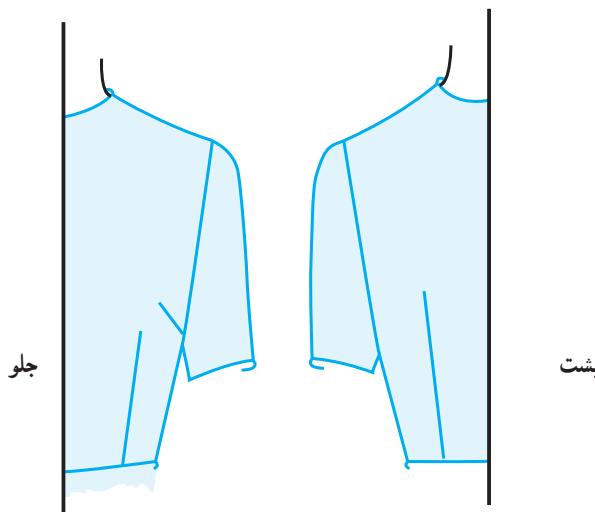

شکل ۸۴

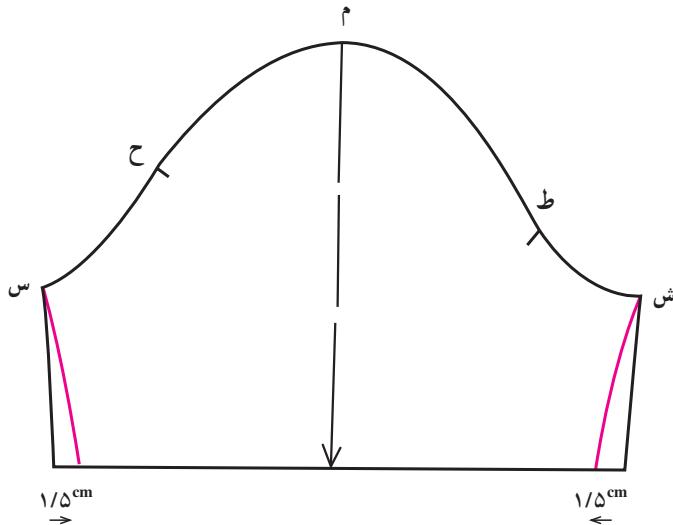
مطالعه آزاد

○ آستین کوتاه: (شکل ۸۵)

* از الگوی اساس آستین تا خط مربوط به آستین کوتاه کپی یا رولت بردارید، سپس $1/5$ سانتیمتر از هر طرف درز پایین آستین کم کرده، به نقاط زیربغل آستین رسم کنید (شکل ۸۶).

شکل ۸۵

شكل ٨٦

مطالعه آزاد

○ آستین‌های پفی

الف - آستین کوتاه پفی در سرشانه و پایین آستین (شکل ٨٧)

* الگوی آستین کوتاه را آماده کنید.

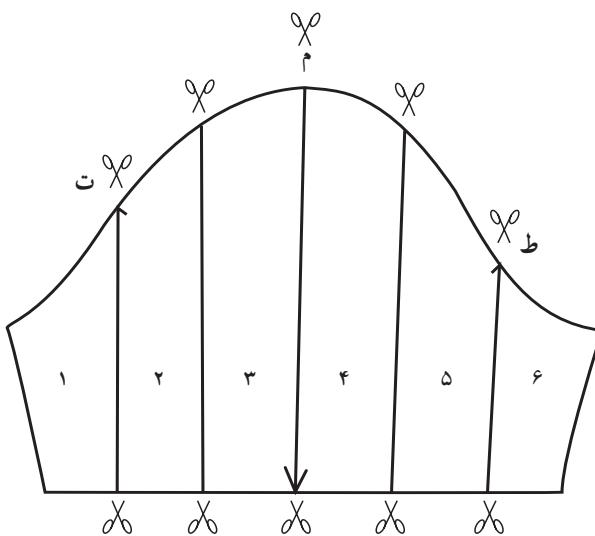
* از نقاط موازنۀ دو خط بموازات خط مرکزی آستین رسم کنید.

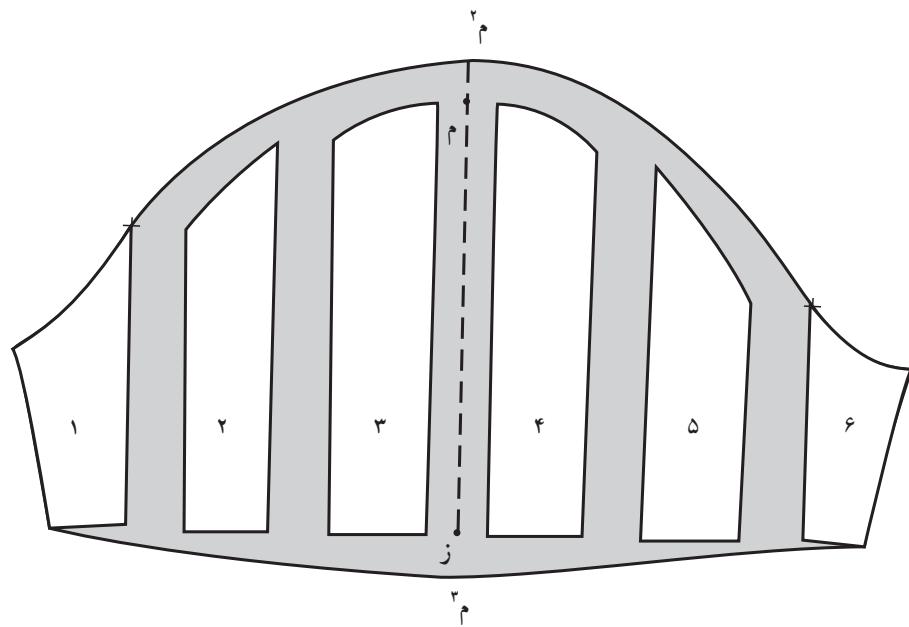
شكل ٨٧

* دو خط در بین خط مرکزی وسط آستین و خطوطی که از نقاط موازنۀ رسم شده است و بموازات آنها رسم کنید. بدین ترتیب الگوی آستین به ۶ قسمت تبدیل می‌شود (شکل ٨٨).

* خطوط رسم شده را از طرف پایین و از طرف کاپ آستین قیچی زده، آنها را به نسبت دلخواه و در امتداد خط لبه پایین آستین از هم دور کنید (شکل ٨٩). بدین ترتیب الگوی آستین از عرض، گشاد می‌شود.

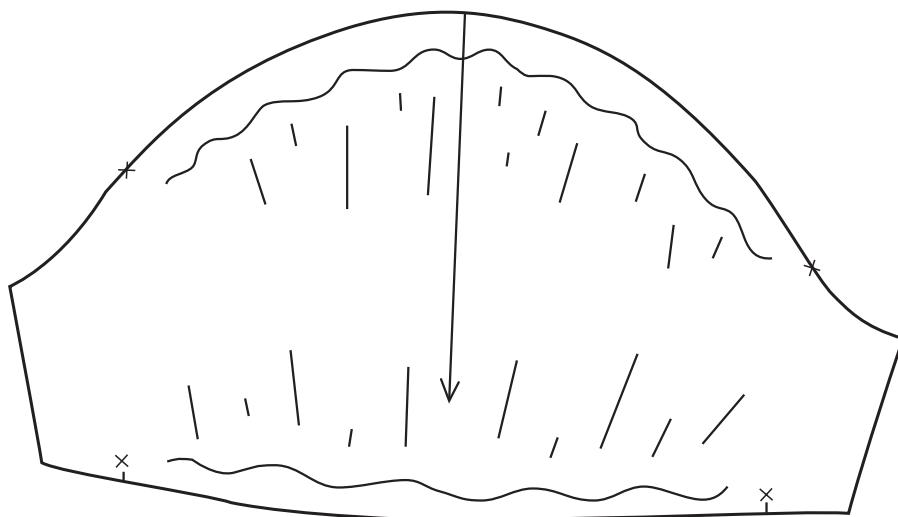

شکل ۸۸

شکل ۸۹

- * خط کاپ آستین را از نقاط موازنۀ جلو و پشت، رسم و ترمیم کنید با توجه به این نکته که، نقطۀ (م)، ۲ سانتیمتر بالاتر از نقطۀ مرکزی (م) روی هلال کاپ جدید آستین معین می شود.
- * از نقطۀ (ز)، ۲ سانتیمتر روی خط مرکزی آستین، تا نقطۀ (م) پایین آمده علامت بگذارید؛ سپس خط جدید لبۀ پایین آستین را از این نقطه گذرانده، کامل نمایید.
- * چون در قسمت پایین آستین چین جمع می شود آن را داخل قطعه‌ای به اندازه دور بازو (با افزایش ۲ سانتیمتر برای آزادی و گشادی) که با پهنانی دلخواه از پارچه آماده نموده اید، قرار داده بدوزید (شکل ۹۰).

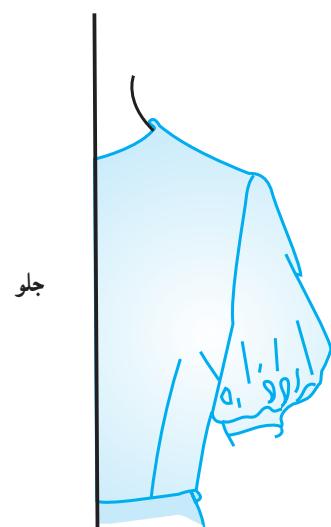

خط (تاخور دگی)	۱۷

دور بازوی آستین

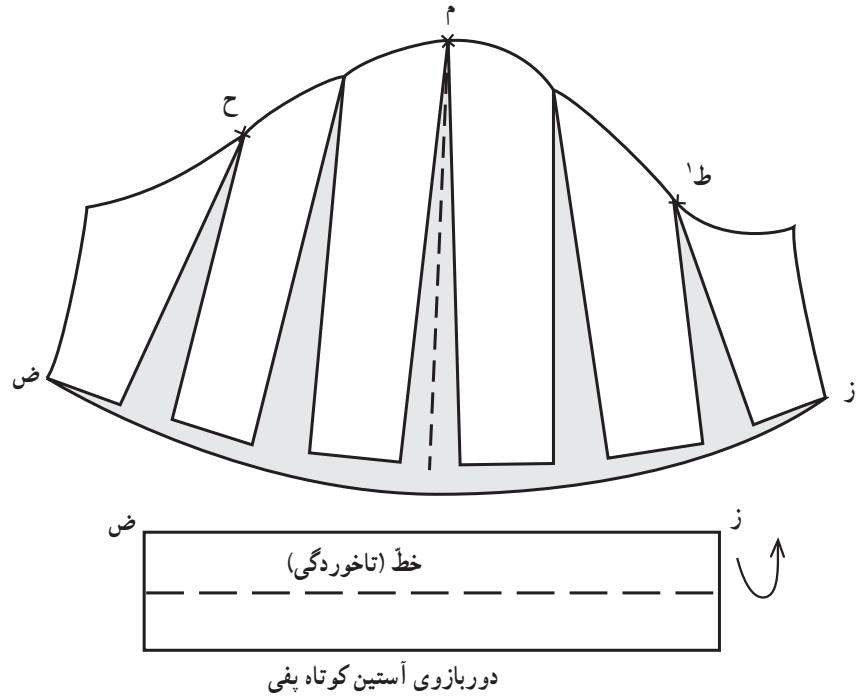
شکل ۹۰

ب – آستین پفی با چین در لبه پایین آستین (شکل ۹۱)

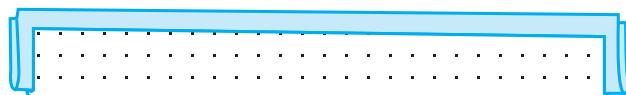
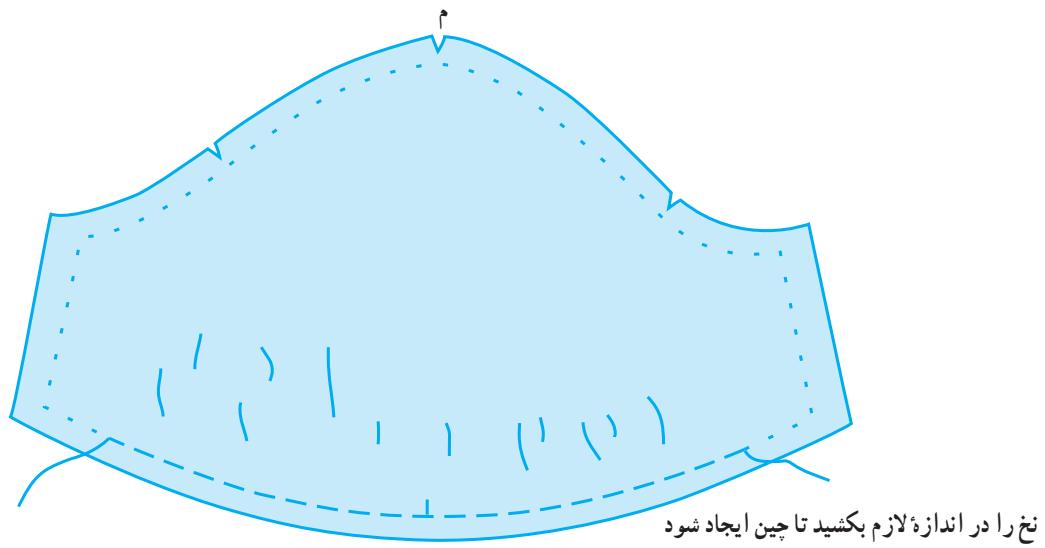

شکل ۹۱

* الگوی آستین کوتاه را مطابق شکل ۸۸ تقسیم بندی نموده، خطوط را فقط از طرف پایین قیچی کنید و به اندازه لازم (اوژمان) بدھید (شکل ۹۲). قسمت نوار دور بازو را مطابق توضیحات مذکور، آماده کرده، به یک طرف برگردان آن لایی بچسبانید (شکل ۹۳) و آن را مانند کمر دامن آماده کنید.

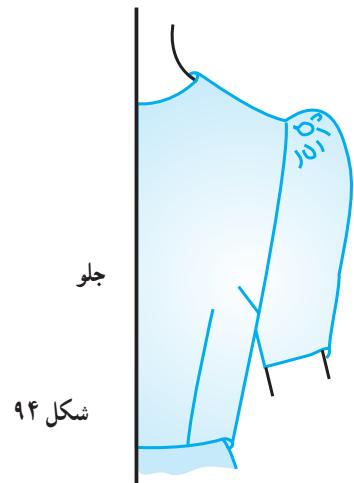

شکل ۹۲

شکل ۹۳

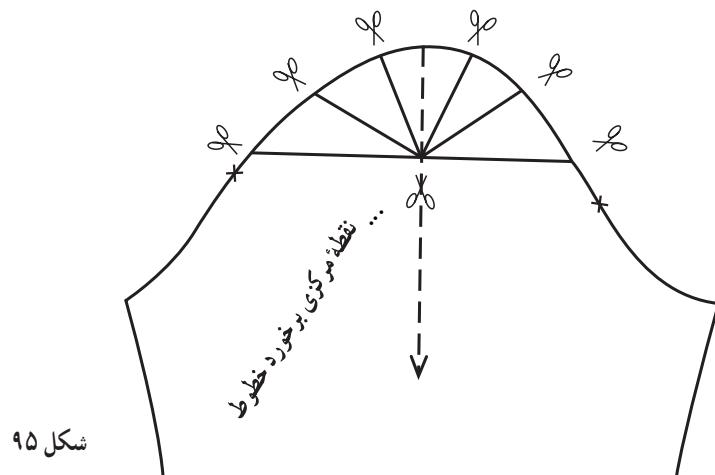
* آستین را با درنظر گرفتن اضافه درز اطراف آن، روی پارچه دوخته اتوکاری کنید. سپس نوار دور بازو را پس از چین کش نمودن لبه پایین آستین، به آن وصل کرده چرخکاری کنید.

ج - آستین با چین در کاپ بالا (شکل ۹۴)

* الگوی آستین کوتاه را آماده کنید (شکل ۹۵).

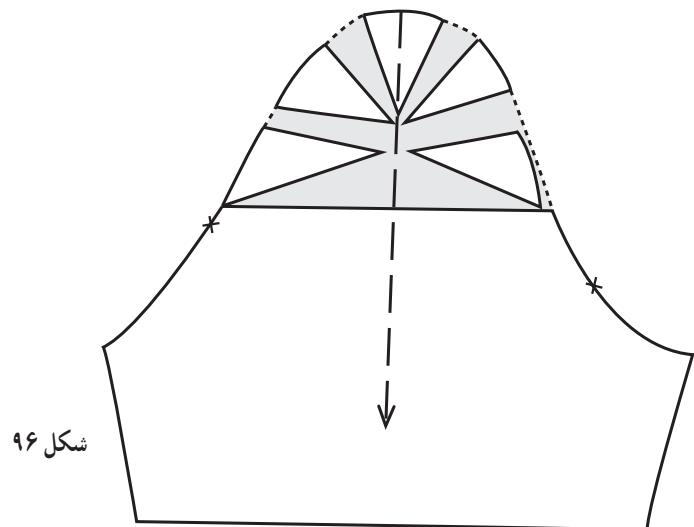
* خطی افقی در بالای نقاط موازنۀ پشت و جلو و بموازات خط لبه پایین آستین رسم کنید.

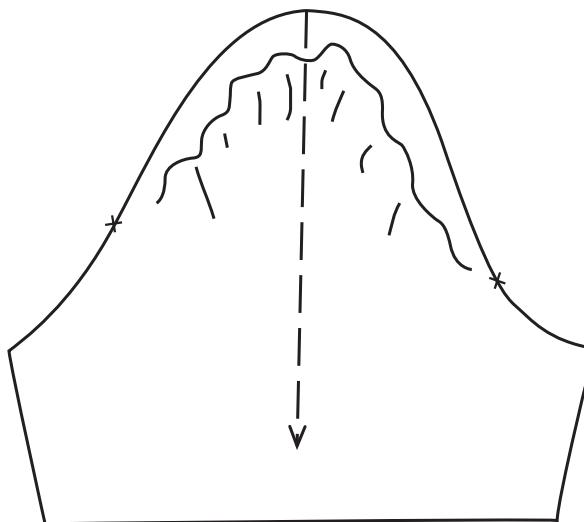
* هلال بالای خط رسم شده را به ۵ قسمت تقسیم نموده، از نقاط تقسیم به مرکز برخورد خط عرضی فوق

به خط مرکزی آستین، وصل کنید.

* خطوط تقسیم را قیچی کنید و قطعات را مطابق شکل و در اندازه لازم (اوzman) بدھید (شکل ۹۶).

- * هلال بالای کاپ آستین را پس از اوزمان، ترسیم و ترمیم کنید (شکل ۹۷).
- * ناحیه چین کاپ آستین از نزدیک نقطه موازنۀ پشت تا نقطه موازنۀ جلو می‌باشد.

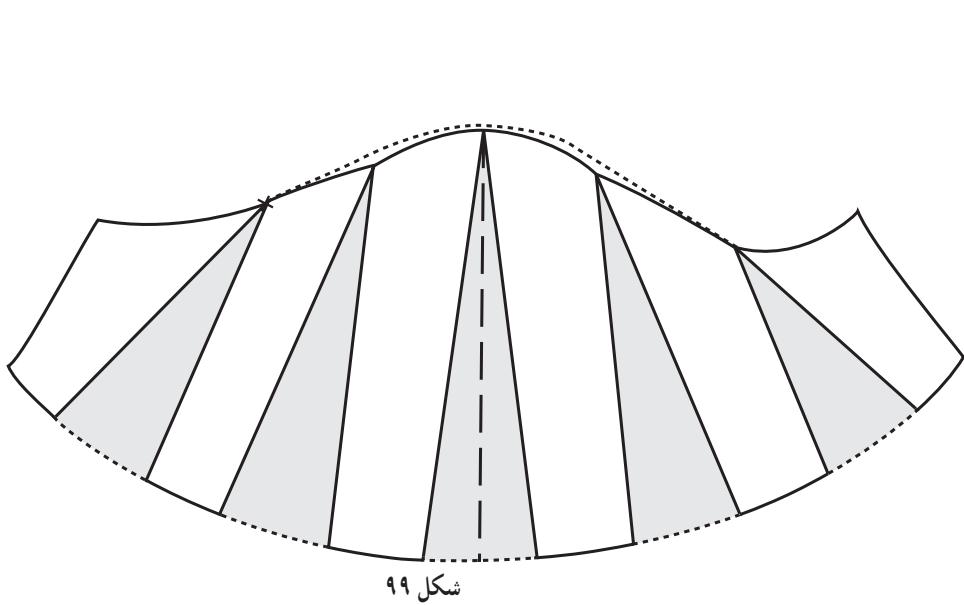

شکل ۹۷

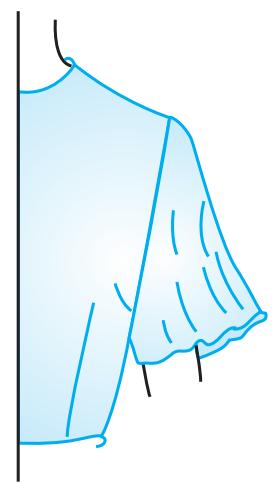
○ – آستین کلوش، (شکل ۹۸).

مطالعه آزاد

- * الگوی آستین کوتاه را مطابق شکل ۸۸ آماده کنید و خطوط تقسیم را رسم کنید.
- * قطعات قیچی شده را که از نقاط واقع در ناحیه کاپ به هم متصل اند، در اندازه دلخواه اوزمان بدهید.
- اوzmanی که در این طرح در نظر گرفته می‌شود بیشتر از طرح آستینهای پفی است (شکل ۹۹).

شکل ۹۹

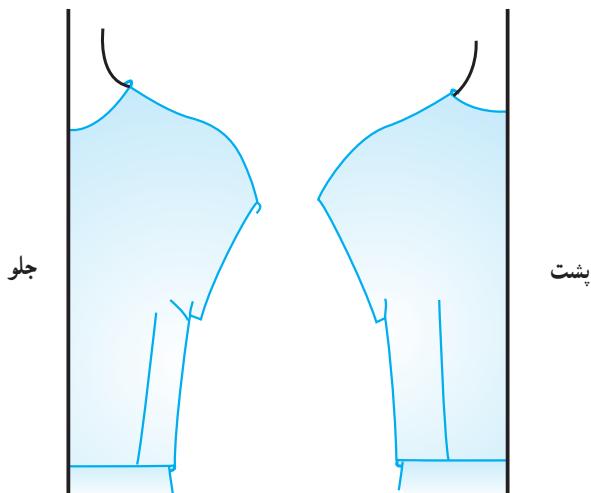

شکل ۹۸

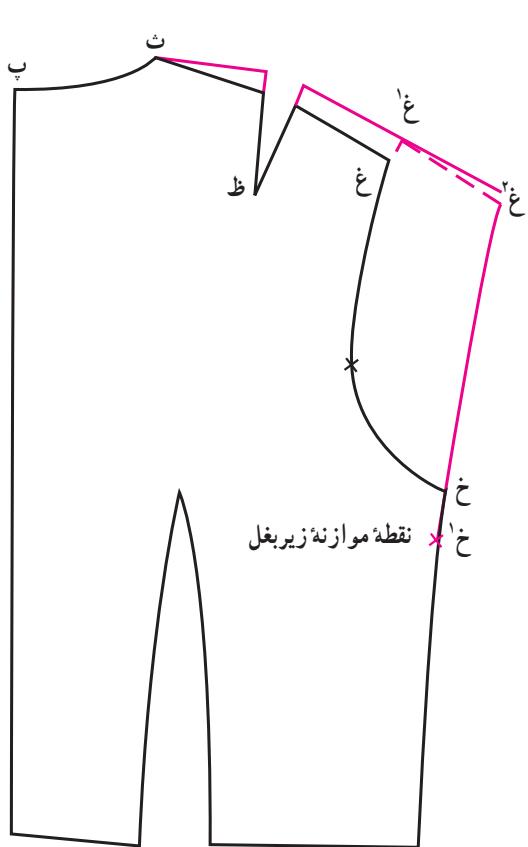
مطالعه آزاد

○ آستین کوتاه سرخود (شکل ۱۰۰)

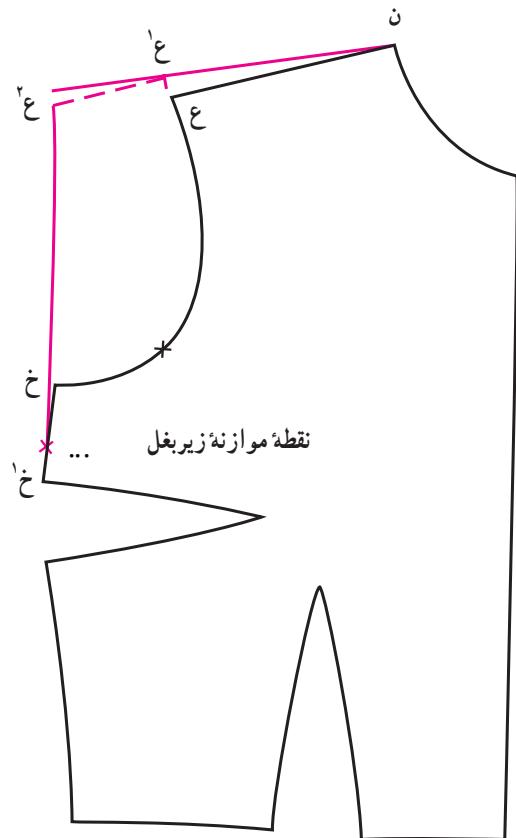
* بالاتنه جلو و پشت را در طرح دلخواه آماده کنید (شکل های ۱۰۱ و ۱۰۲).

شکل ۱۰۰

شکل ۱۰۲

شکل ۱۰۱

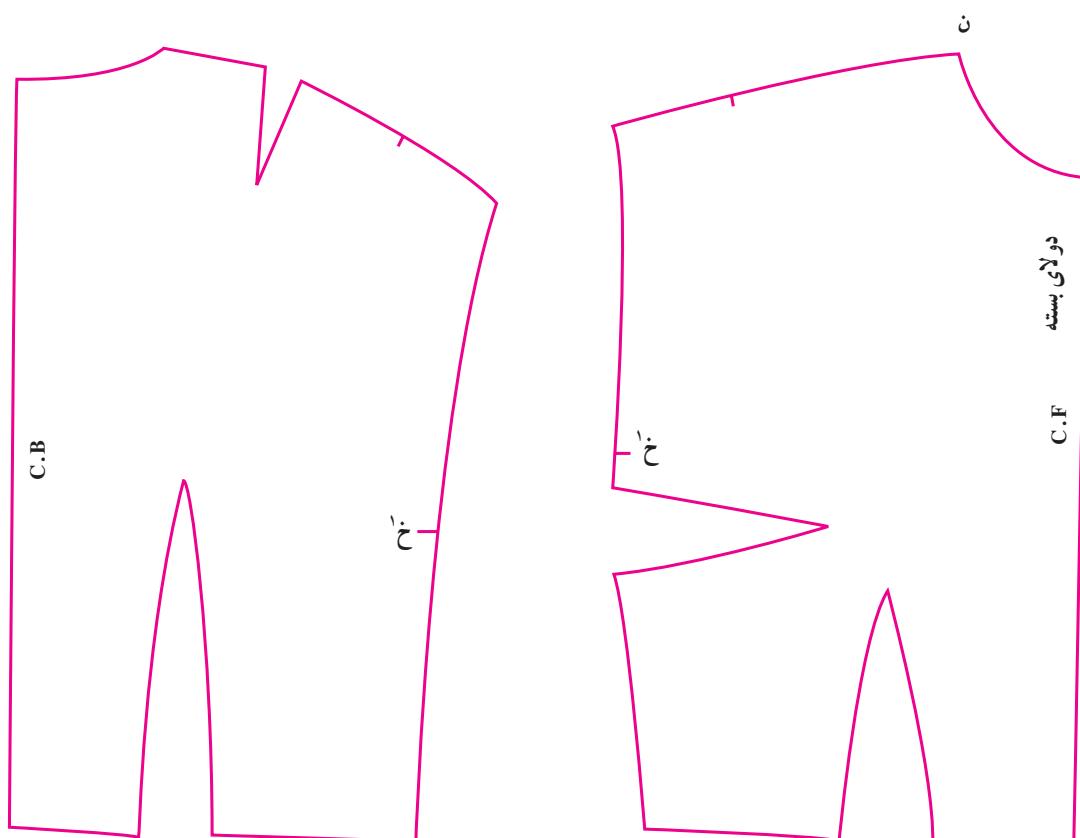
* یک سانتیمتر از نقاط قبلی انتهای سرشانه تا نقاط جدید (ع') در بالاتنه پشت بالا رفته، خط جدید سرشانه را در هریک از الگوها رسم کنید.

توجه داشته باشید که برای رسم خط سرشانه پشت پنس سرشانه را بسته سپس خط سرشانه را رسم کنید.

* خطوط سرشانه‌ها را در اندازه دلخواه و به طور مساوی با یکدیگر و در امتداد خطوط تا نقاط (ع') در الگوی جلو و (غ')، در الگوی پشت خارج کنید و ۷/۰ سانتیمتر از نقاط (ع') و (غ') پایین‌تر آمده به ترتیب به نقاط قبلی (ع') و (غ') وصل کنید تا امتداد سرشانه‌ها پس از دوخت، بالا نایستد.

* از نقاط (خ) واقع در ابتدای زیربغل الگوی جلو و پشت، ۳ سانتیمتر به ترتیب تا نقاط (خ') پایین‌آمده، آن را محل موازنۀ دوخت در خطوط پهلو و زیرآستین قرار دهید.

* خطوط لبه خارجی آستین در جلو و پشت بالاتنه را تا (خ') به صورت هلال بسیار کمی رسم کنید (شکل ۱۰۳).

پایان مطالعه آزاد

شکل ۱۰۳

کنید (شکل ۱۰۵-۱ و شکل ۲-۱۰۵ و شکل ۳-۱۰۵). در رسم الگوهای رگلان ابتدا باید تغییراتی در بالاتنه و آستین ایجاد شود. بدین طریق که :

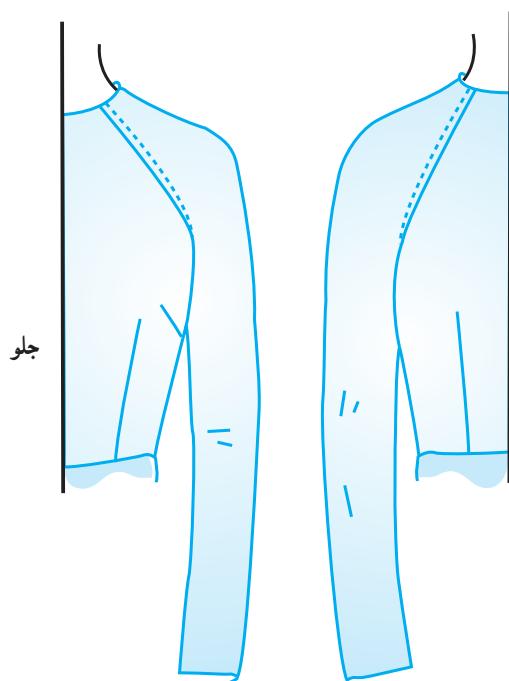
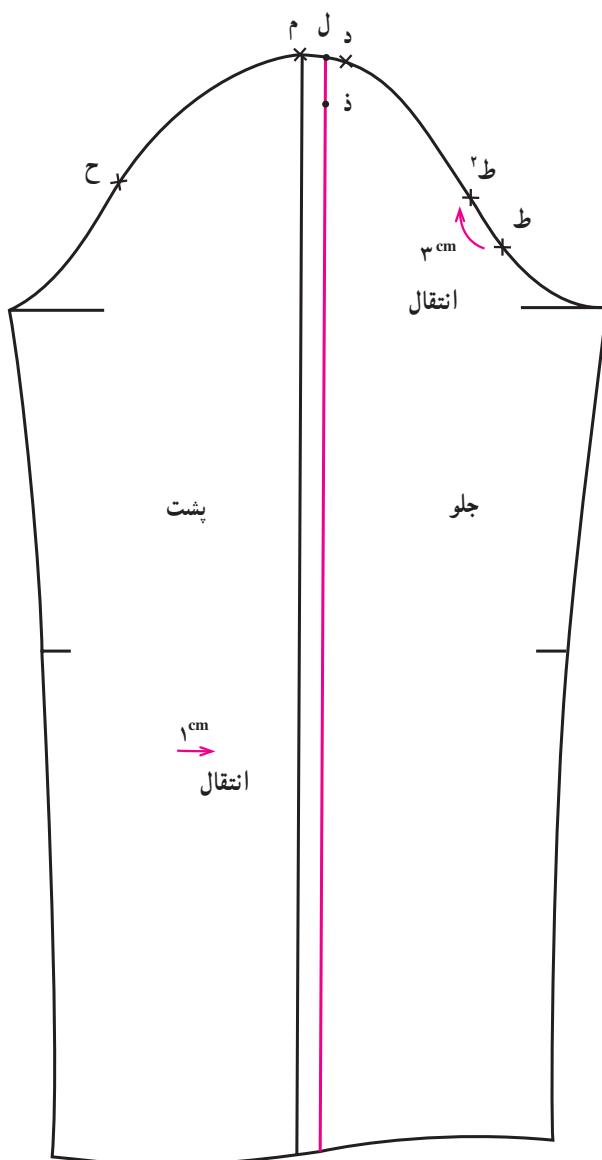
* یک سانتیمتر از سطح سرشانه جلو کم کنید (شکل

۱۰۵-۲).

۵- الگوی آستینهای رگلان ساده (شکل ۱۰۴) آستین رگلان ساده، به صورت یک تکه و دو تکه آماده می‌شود :

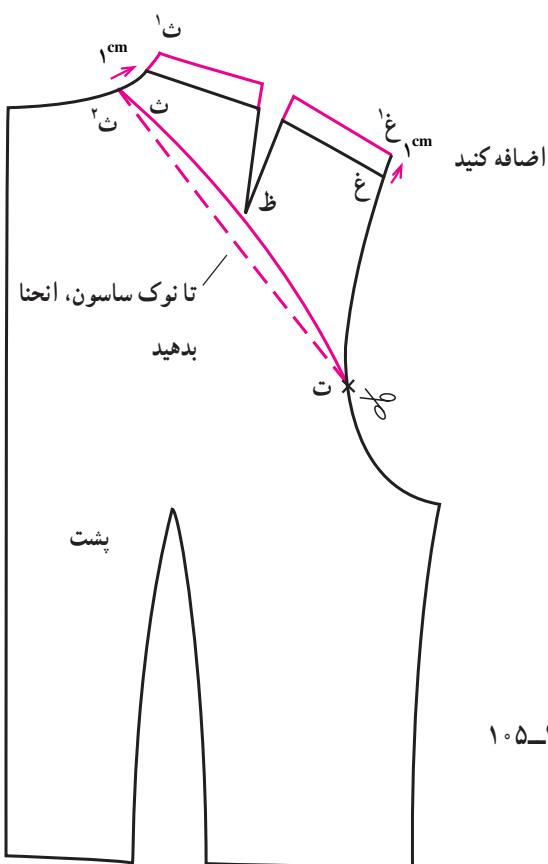
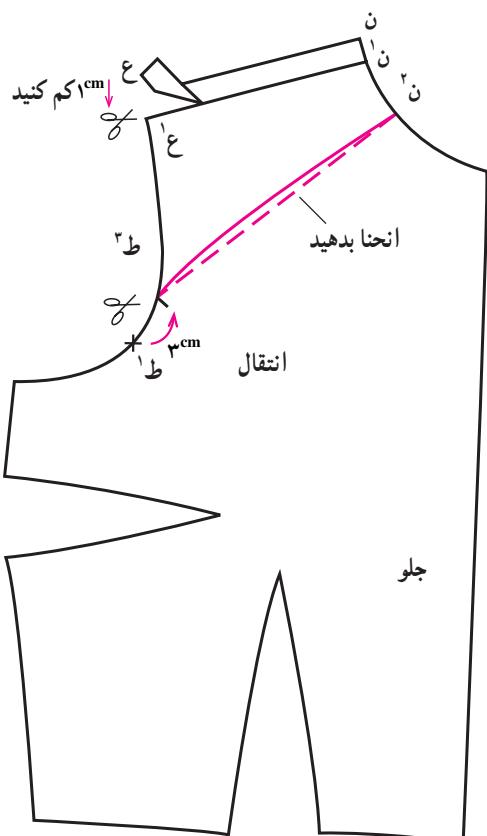
الف - آستین رگلان ساده یک تکه

* ابتداء الگوی اساس آستین و بالاتنه موردنظر را آماده

شكل ١٠٤

شكل ١٠٥-١

شكل ١٠٥-٣

شكل ١٠٥-٢

مذکور را به اندازه ۷/۰ سانتیمتر به طرف بالا انحنا بدھید.

* برای رسم خط رگلان در بالاتنه پشت، از نقطه (ث^۳)

سانتیمتر تا (ث^۳) روی هلال حلقه گردن، علامت بگذارید.

- از (ث^۳) به نقطه موازن (ت) وصل کرده، خط مذکور را تا رأس پنس سرشانه، (و به طرف بالا) انحنا بدھید.

* از نقطه (ل) واقع در مرکز کاپ آستین، ۳ سانتیمتر روی خط مرکزی تا نقطه (ذ) پایین آمده، علامت بگذارید.

* نقاط (م) و (د) هریک به فاصله یک سانتیمتر از نقطه (ل)، روی هلال کاپ آستین مشخص می شود.

* خطوط رگلان جلو و پشت بالاتنه را بترتیب در فواصل (ن^۲، ط^۳) و (ث^۳، ت) قیچی کنید (شکل های ۱۰۶-۲ و ۱۰۶-۳).

سپس قطعات جدا شده را روی الگوی آستین به طریقی تنظیم

* متعاقباً یک سانتیمتر به سطح سرشانه پشت اضافه کنید.

(دقّت کنید که این اضافه را از روی پنس سرشانه بسته شده در نظر گرفته خط سرشانه را رسم کنید).

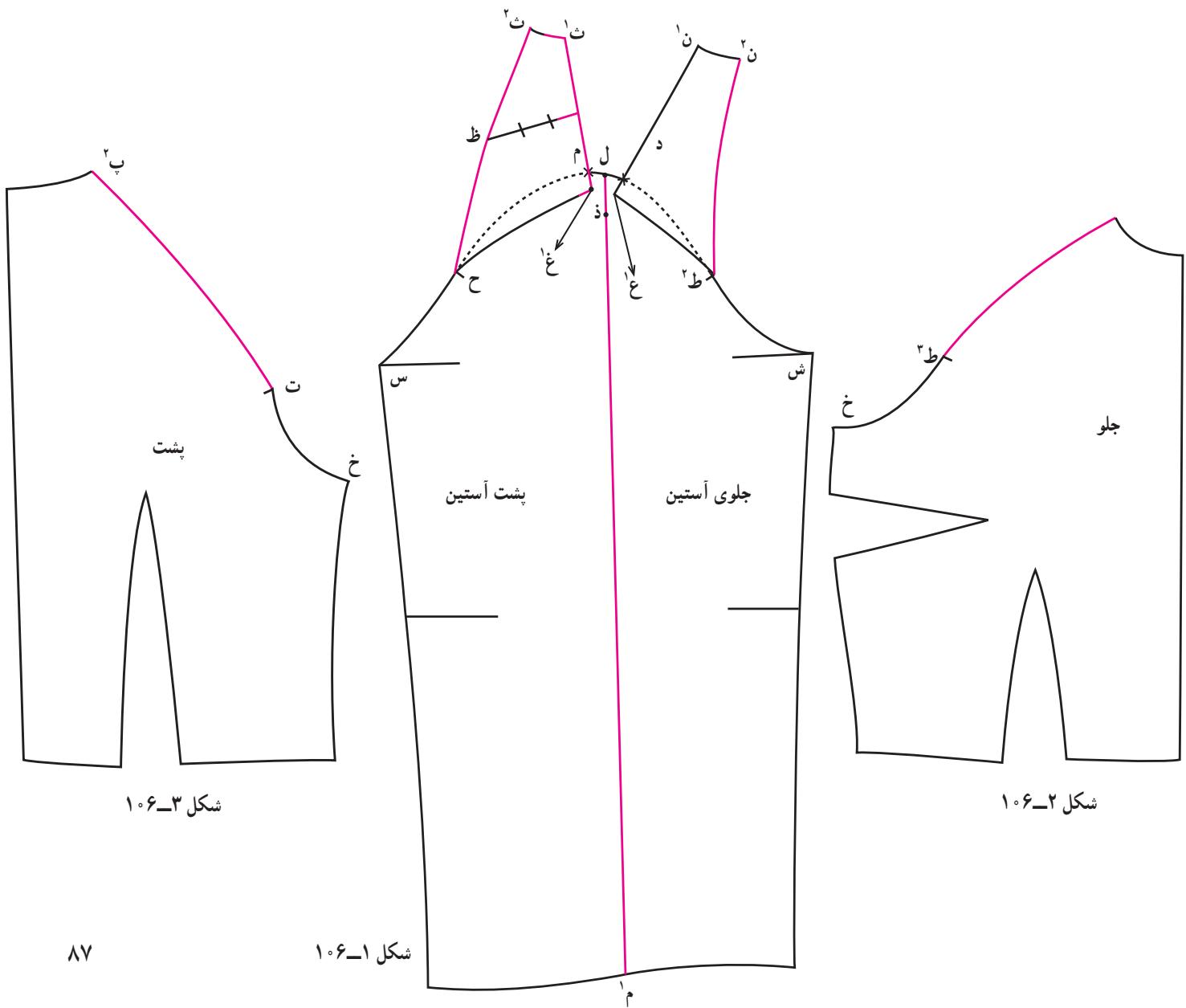
* خط مرکزی وسط آستین را، یک سانتیمتر به طرف سطح جلوی آستین منتقل کرده، رسم کنید. بدین ترتیب به سطح پشت آستین، افزوده می شود.

* نقطه موازن واقع در جلوی بالاتنه و نقطه موازن جلوی الگوی آستین را ۳ سانتیمتر به طرف بالا برد، علامتهاي جديده را مشخص کنيد.

* برای رسم خط رگلان در بالاتنه جلو، از نقطه (ن^۳)

سانتیمتر تا (ن^۳) روی هلال خط گردن جلو، علامت بگذارید.

- از (ن^۳) به نقطه جدید موازن (ط^۳) وصل کرده، خط

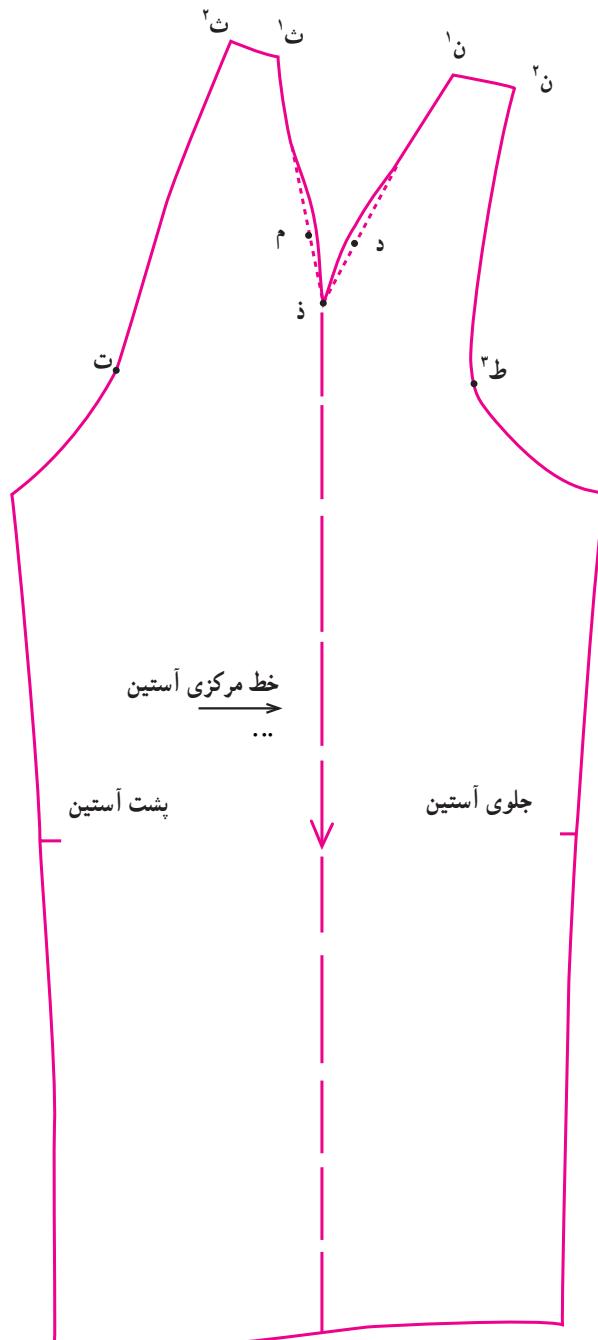
سرشانه نیز بر نقطه (م) منطبق شود (قبل این پنس سرشانه را در این نقطه می‌بندیم).

* پنس ایجاد شده در بالای الگوی آستین را در نقاط (د)

و (م) کمی انحنا بدھید (شکل ۱۰۷).

کنید که قطعه جلوی بالاتنه ابتدا در نقطه موازن، منطبق شود. همچنین خط سرشانه بر نقطه (د) منطبق گردد (شکل ۱۰۶).

* قطعه بالای بالاتنه پشت را در قسمت پشت آستین به طرقی قرار دهید که نقطه موازن آنها برهمنطبق گردد و خط

فرم کامل آستین رگلان ساده (یک تکه) با ساسون درامتد خط سرشانه

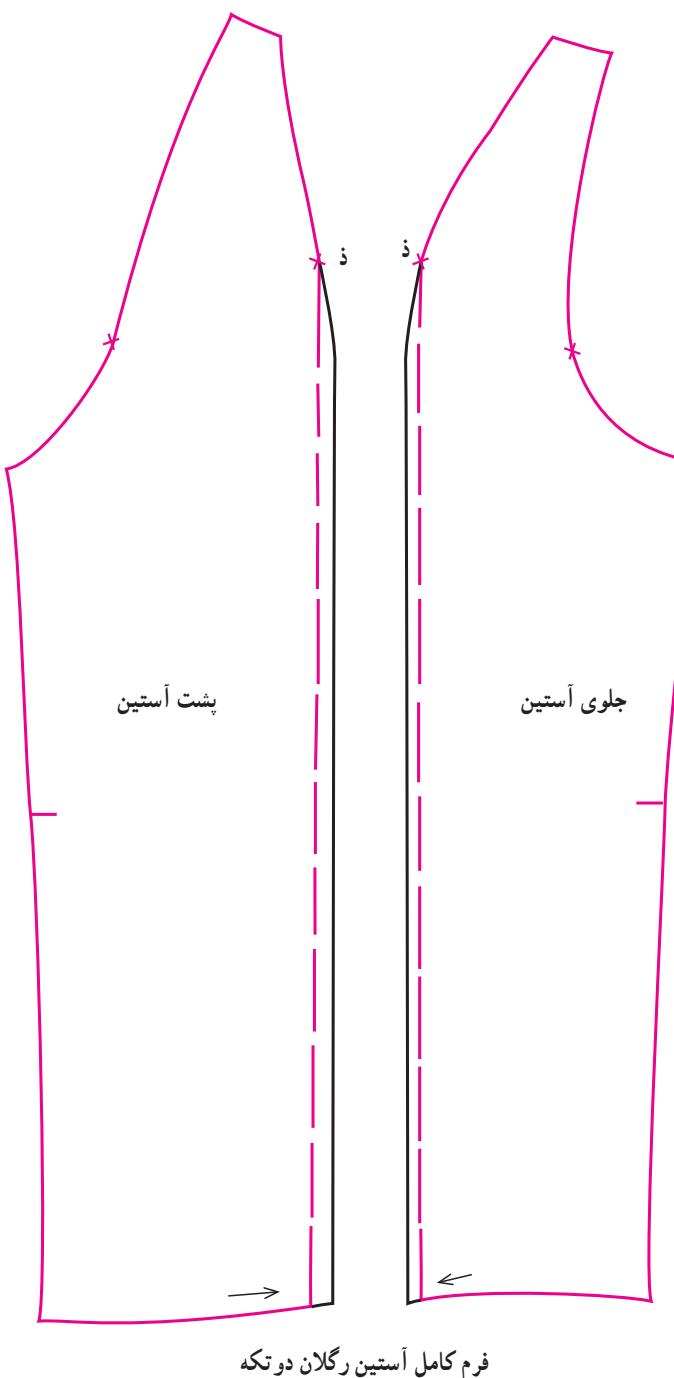
شکل ۱۰۷

آستین را از هم جدا کنید (شکل ۱۰۸). سپس یک سانتیمتر از ناحیه مچ تا نقطه (ذ) به عرض آستین اضافه کنید.

* نقاط موازنی را روی الگوی جلو و پشت معین و مشخص نمایید.

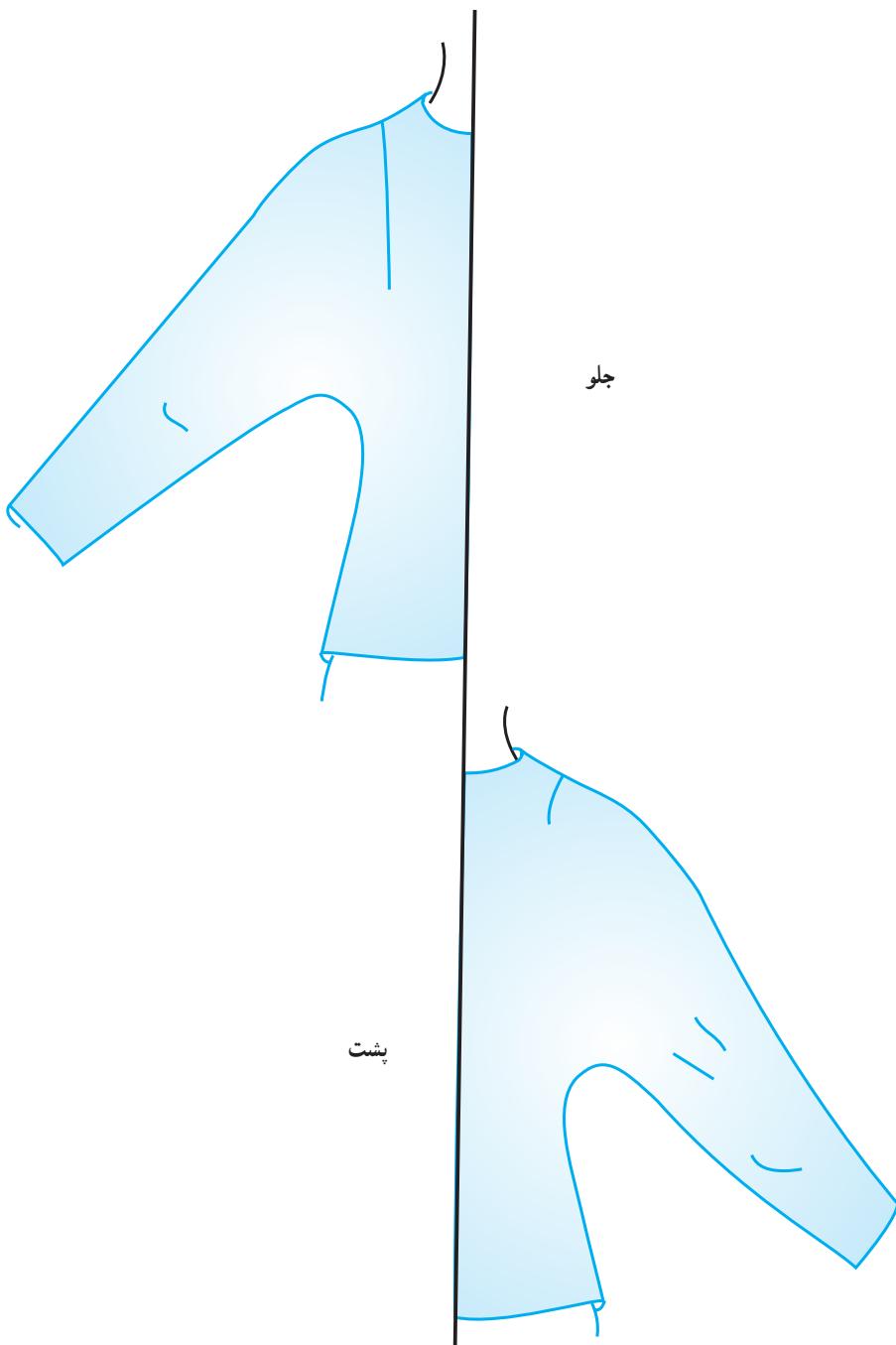
— الگوی آستینی که به طریق مذکور آماده می‌شود یک بار روی دولای پارچه برش می‌شود.

ب— آستین رگلان دوتکه: در صورتی که می‌خواهید آستین جلو و پشت در خط مرکزی، درز بگیرد، ابتدا آستین رگلان یک تکه را از خط مرکز وسط آن قیچی زده، قسمت جلو و پشت

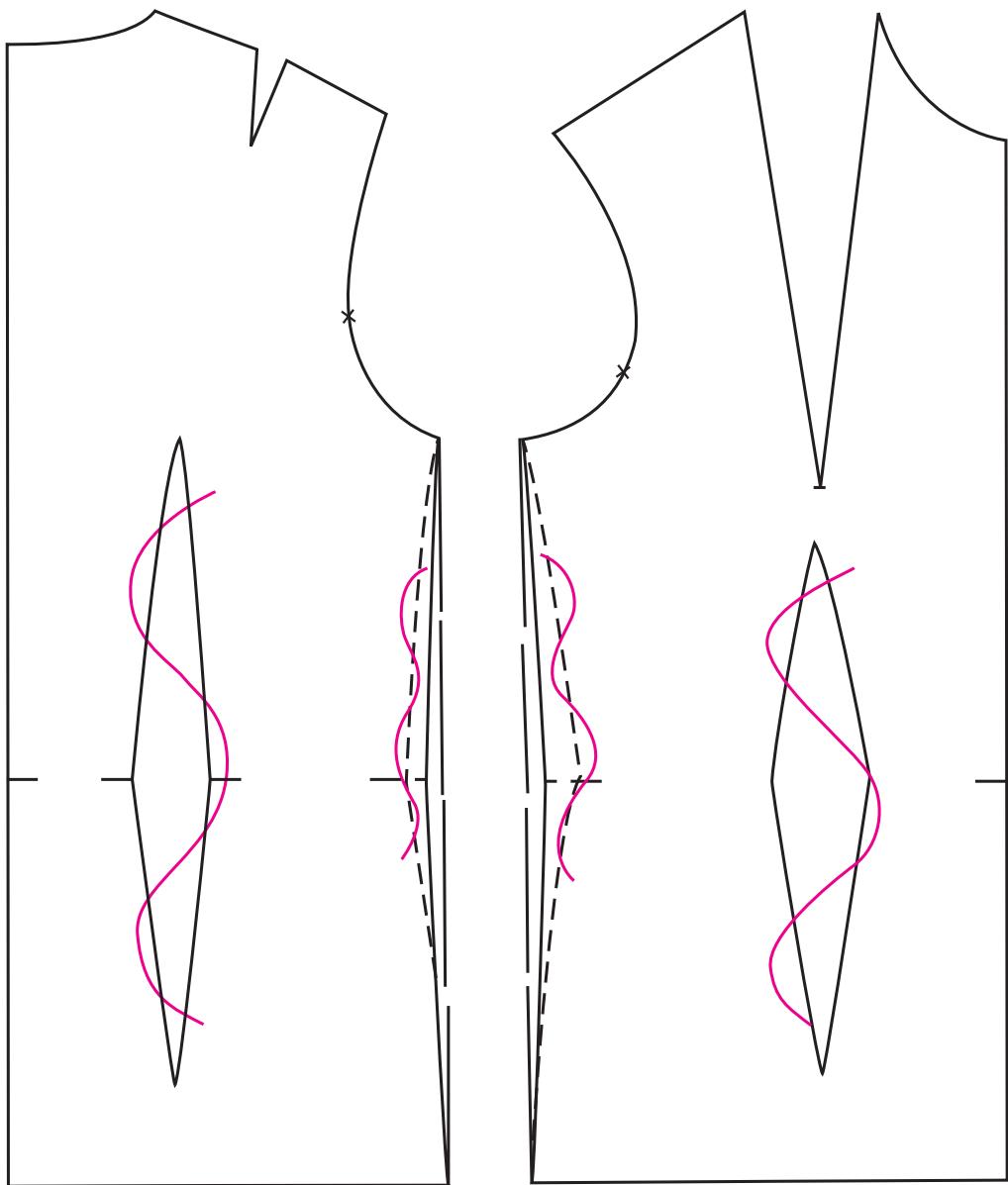

شکل ۱۰۸

۶- الگوی اساس آستینهای کیمونوی ساده (شکل ۱۰۹) : لباسهایی که در آستینهای کیمونو طراحی می‌شود باید کمی آزاد باشد.

شکل ۱۰۹

شکل ۱۱۰

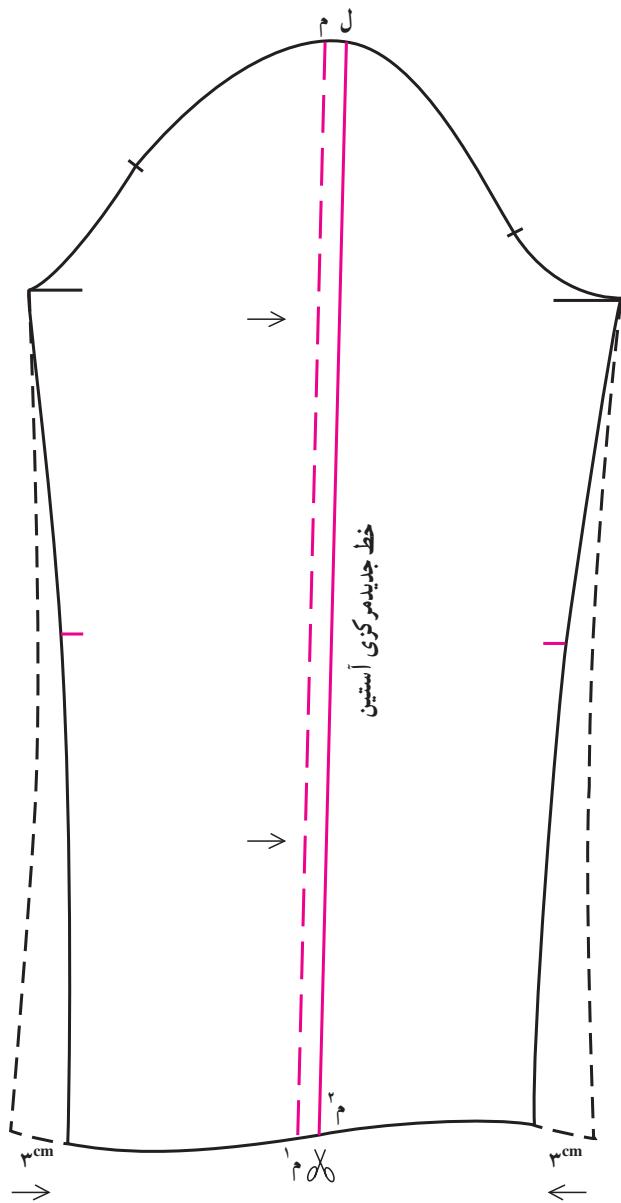
رسم کنید سپس خط مرکزی آن را یک سانتیمتر به سمت جلوی آستین تغییر داده، مجدداً رسم کنید (شکل ۱۱۱).

* از رأس (نوك) ساسون سينه، خطی برخط لبه پایین بالاتنه جلو، رسم کنید؛ سپس خط مذکور را تا رأس ساسون، قیچی بزنید. پس از خالی کردن ساسون سينه و بستن آن، خط قیچی خورده باز می شود. درنتیجه اين حرکت، ساسون سينه به خط زير آن، منتقل مي گردد (شکل ۱۱۲).

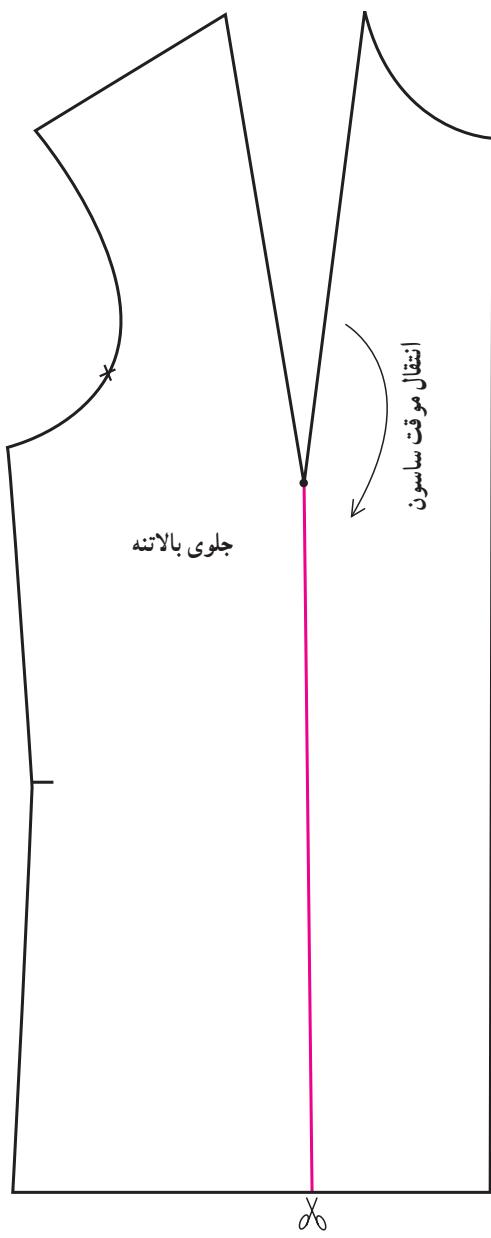
در اين مبحث يكی از مهمترین قسمتهای طراحی الگو برای تشكيل «اساس آستینهاي کيمونو» مورد بررسی قرار گرفته است.

* ابتدا الگوی بالاتنه در سایز موردنظر و تصحیح شده را فقط با ساسون سينه و سرشانه آماده کنید؛ سپس از ساسونهاي کمر صرف نظر كرده، پنسهای پهلوی جلو و پشت را به یک سانتیمتر تبدیل کنید (شکل ۱۱۰).

* الگوی آستین مربوط به حلقة آستین بالاتنه موردنظر را

شکل ۱۱۱

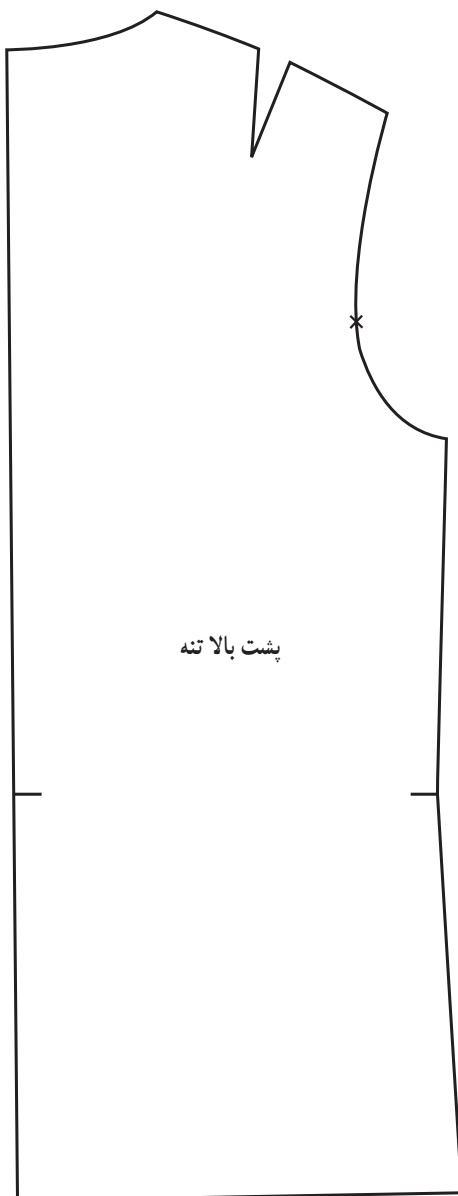

شکل ۱۱۲

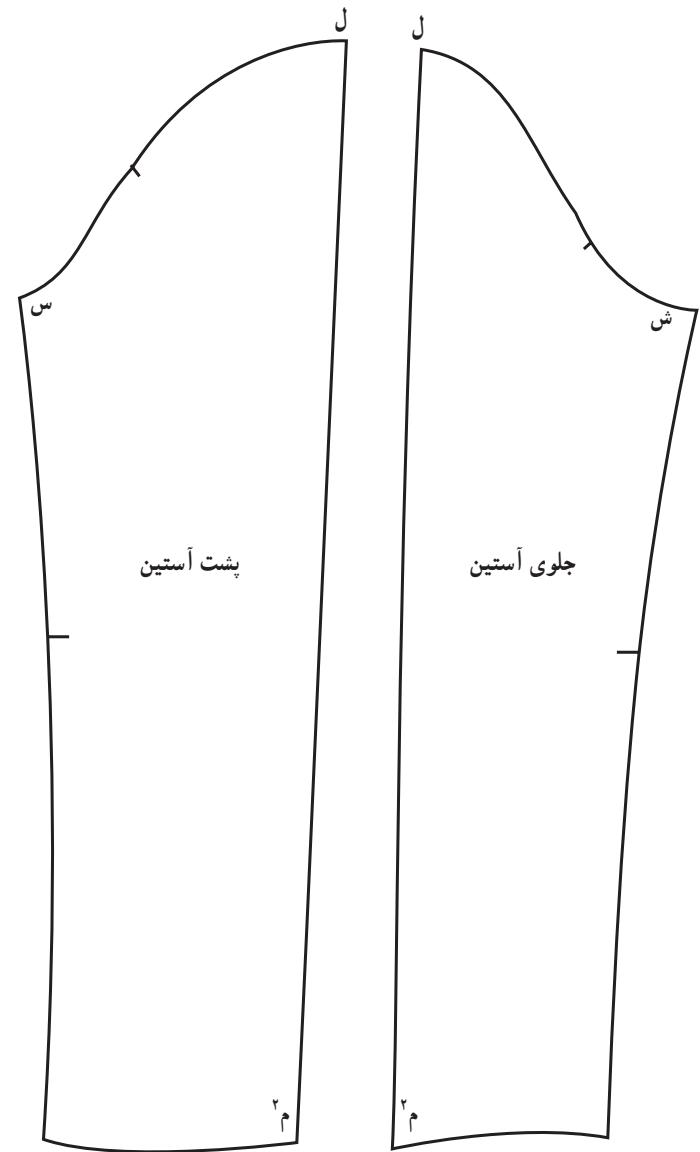
* برای ایجاد آزادی و گشادی معمولی و لازم در بالاتنه،
مقدار $5/0$ سانتیمتر^۱ به عرض خطوط پهلو اضافه می‌شود. (این
گشادی بسته به نوع طرح، در تمامی بالاتنه‌های کیمونو ضروری
است).

* بالاتنه پشت را مطابق توضیحات مذکور، بدون ساسون
کمر آماده کنید (شکل ۱۱۳).
* خط جدید مرکزی آستین را قیچی زده، آن را به دو
قطعه الگوی جلو و پشت آستین تبدیل کنید (شکل ۱۱۴).

۱- در بالاتنه‌های مریبوط به کت و پالتو و اورکت، مقدار آزادی در خط پهلو، از $1\text{a}3$ سانتیمتر منظور می‌شود.

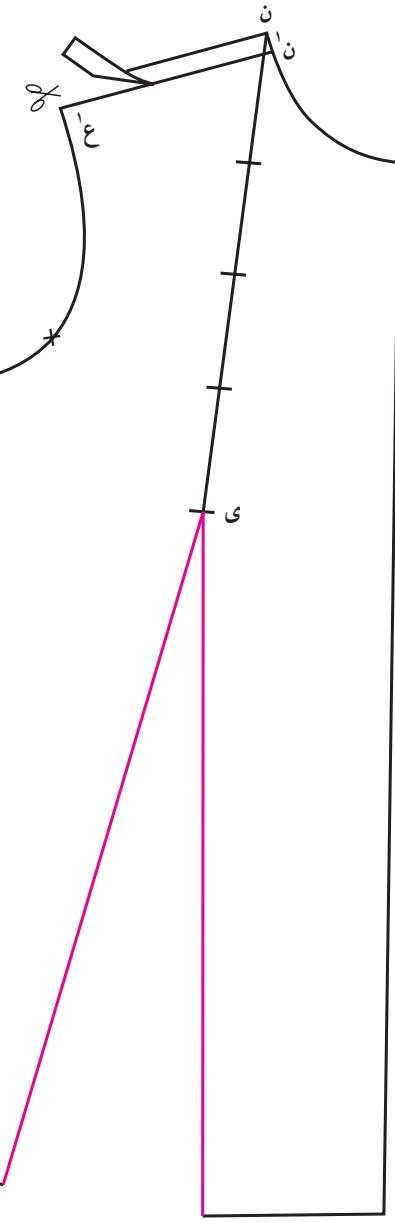
شکل ۱۱۳

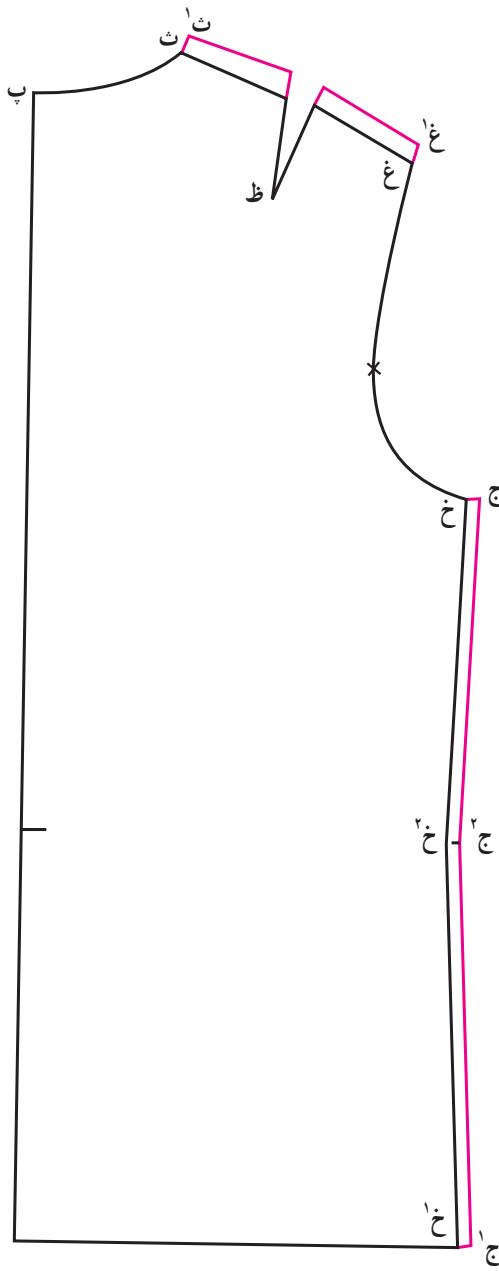
شکل ۱۱۴

یک سانتیمتر به سطح سرشانه پشت اضافه کنید. این عمل باعث می شود که درز روی آستین در بدن ایجاد کشیدگی به طرف جلو نکند (شکل های ۱۱۵ و ۱۱۶)

توجه:
* در همه طراحیهای مربوط به الگوی بالاتنه های رگلان و کیمونو، یک سانتیمتر از سطح سرشانه جلو کم کرده، متعاقباً

شکل ۱۱۵

شکل ۱۱۶

* قطعه پشت آستین را به بالاتنه پشت، طوری تماس

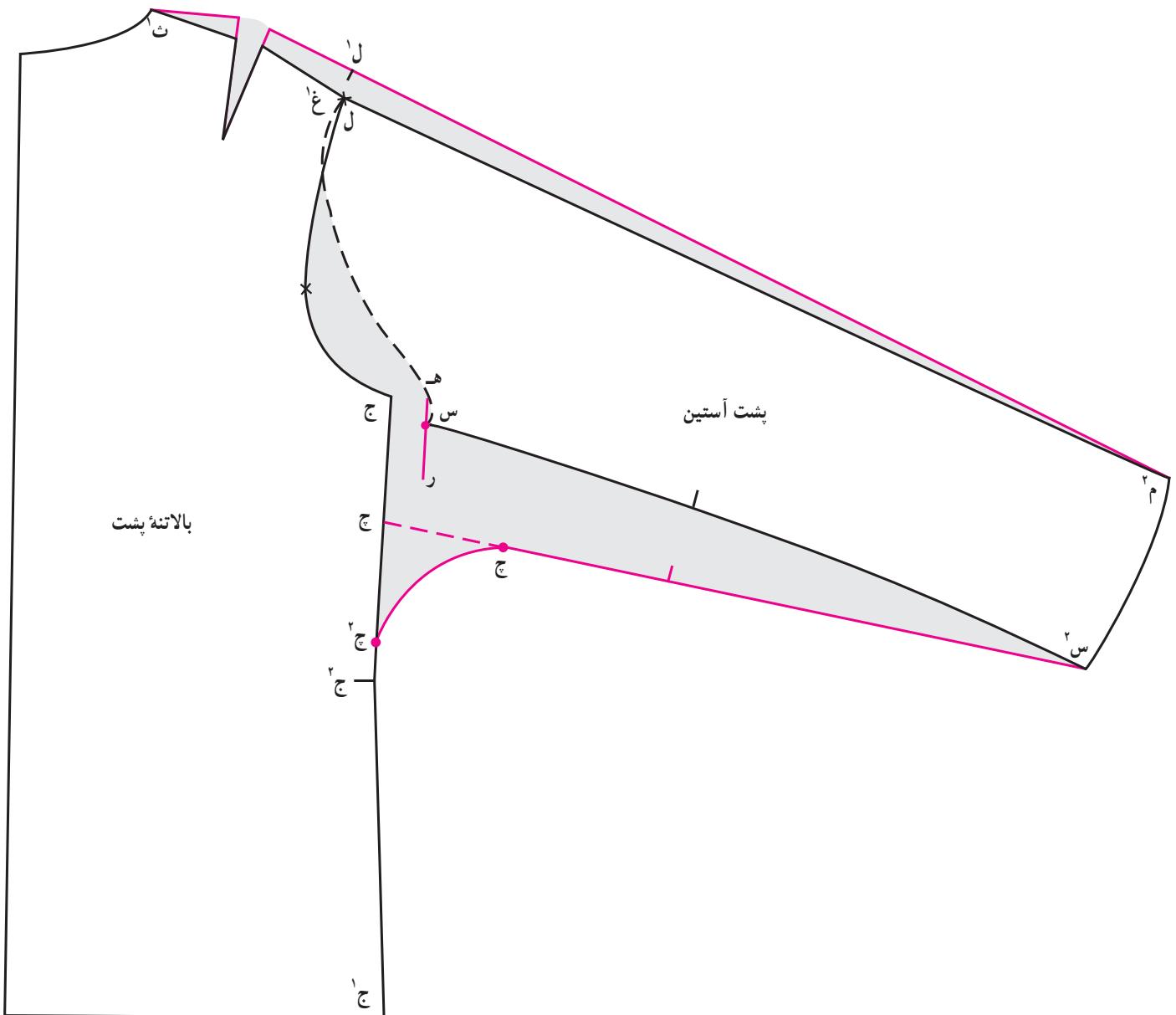
بدهید که در دو حالت مهم زیر و بترتیب قرار بگیرد :

- اول اینکه، نقطه مرکزی بالای کاپ آستین (ل) مماس با نقطه بالای انتهای سرشانه بالاتنه، نقطه (غ) قرار گیرد.
- دوم اینکه به دنبال حرکت بالا، آستین را به طرف پایین، طوری حرکت بدھید تا نقطه زیر بغل آستین (س)، بر «خط تکیه گاه» مماس شود و در اصطلاح به این خط، تکیه کند.

توجه:

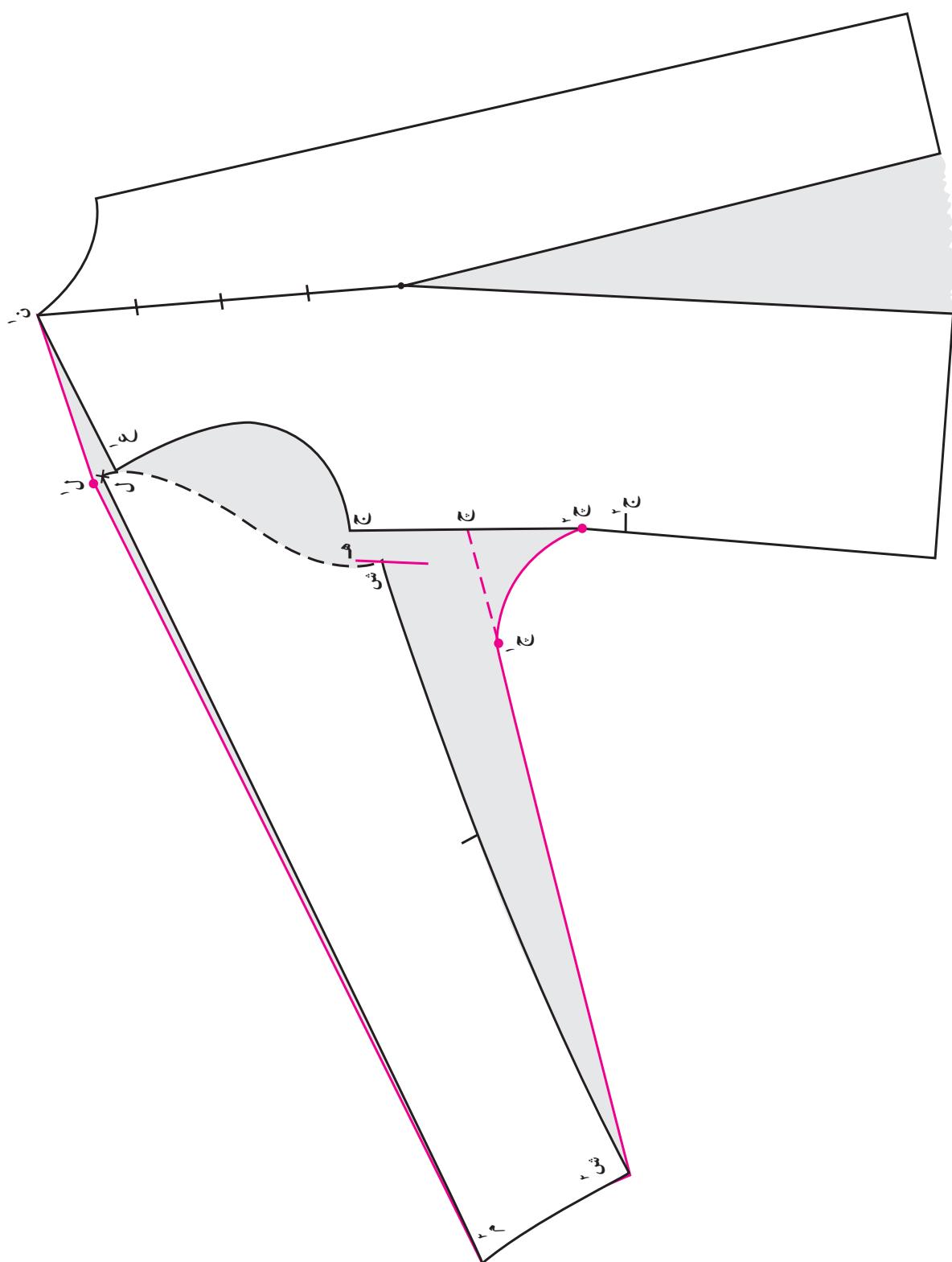
* برای شروع رسم الگوهای آستین کیمونو، از این مرحله به بعد باید از بالاتنه پشت شروع کنید؛ سپس بالاتنه جلو را براساس آن، تنظیم نمایید.

* خطی به طول تقریبی ۵ سانتیمتر در امتداد خط پهلو و به فاصله $\frac{2}{5}$ تا ۳ سانتیمتر از آن و در مقابل نقطه جدید (ج) از پهلو، از نقطه (ه) تا (ر) رسم کنید. این خط را «خط تکیه گاه» بنامید. (شکل ۱۱۷).

شکل ۱۱۷

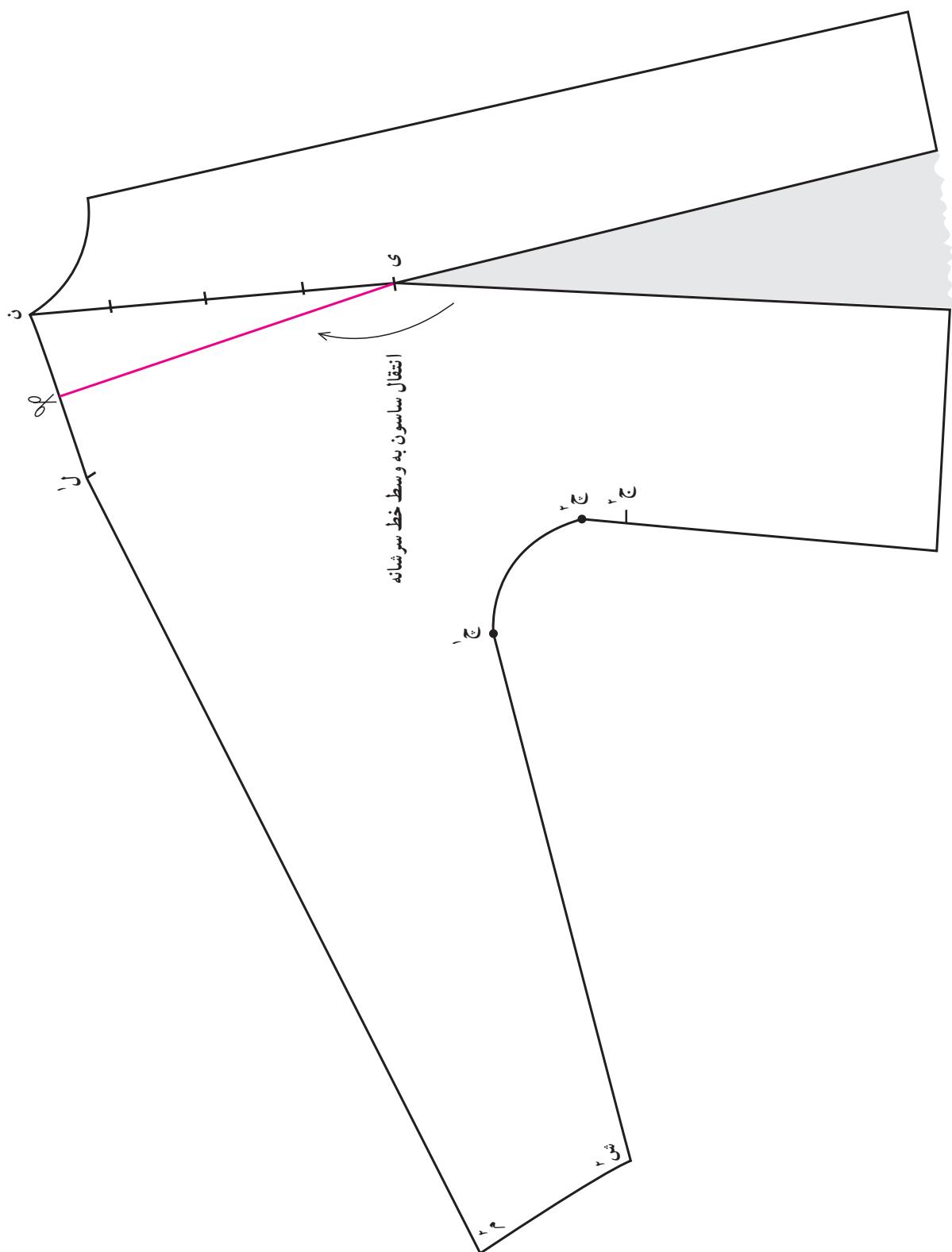
- * از نقطه (ج) به نقطه (م) به طور مستقیم رسم کنید.
- * از نقطه (ج) با افزایش یک سانتیمتر (از بالا به پایین) مشخص شده را رسم کنید.
- * اکنون نقطه (ج) را روی خط پهلوی بالاتنه در $\frac{1}{5}$ فاصله (ج، ج') با افزایش یک سانتیمتر (از بالا به پایین) مشخص کنید.
- * از نقطه (ج) به نقطه (س) به طور مستقیم رسم کنید.
- * از نقطه (ج') را روی خط زیر آستین به فاصله $\frac{7}{5}$ سانتیمتر تا نقطه (ج)، علامت بگذارید.
- * نقطه (ج') را نیز روی خط پهلوی بالاتنه به فاصله $\frac{7}{5}$ سانتیمتر از نقطه (ج) قرار دهید (فواصل مساوی تا نقطه (ج)).
- * از (ج') به (ج) هلال زیر بغل آستین و بالاتنه کیمونو به وجود آمده، الگوی بالاتنه جلو را تنظیم و رسم کنید(شکل ۱۱۸).

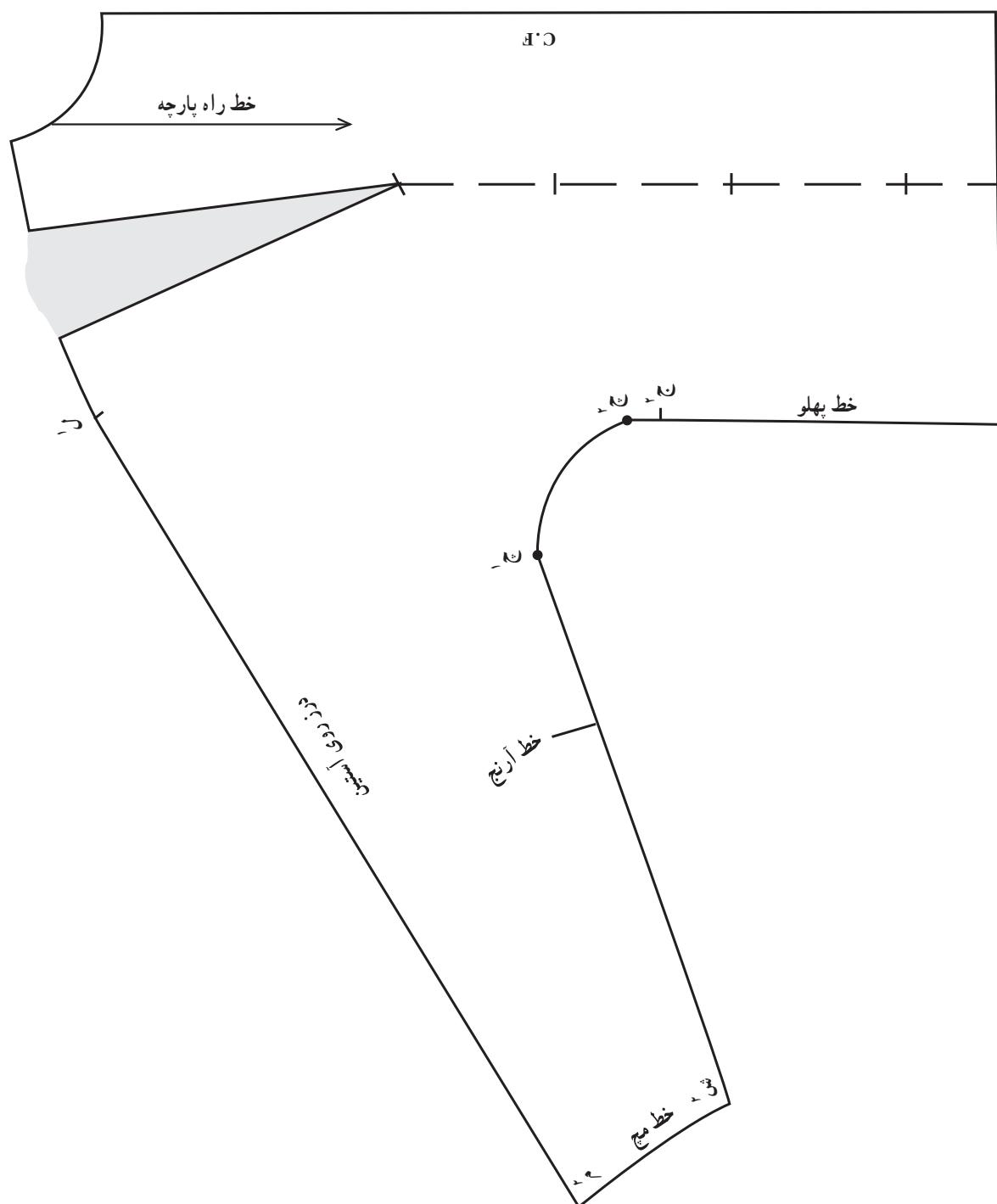
شكل ١١٨

- * ۷/۵ سانتیمتر (مقدار مساوی، با اندازه بالا) از نقطه (چ) روی خط پهلو تا نقطه (چ^۲) مشخص کنید.
  - * خط هلال زیربغل آستین و بالاتنه کیمونو شده را از نقطه (چ^۱) تا (چ^۲) رسم کنید.
  - * از نقطه (ع^۱) ۱/۵ سانتیمتر تا نقطه (ل^۱) بالارفته، از (ل^۱) یک بار به نقطه (ن^۱) در ابتدای سرشانه واقع در حلقه گردن، به طور مستقیم رسم کنید و بار دیگر، از (ل^۱) به نقطه (م^۱) به طور مستقیم رسم کنید. تا خط درز بالای آستین در بالاتنه جلو، شکل بگیرد.
  - * از نقطه (ی) رأس ساسون سینه، به وسط خط سرشانه به طور مستقیم رسم کنید تا خط تشکیل ساسون پرنسیسی، معین شود (شکل ۱۱۹).
  - * ساسون منتقل شده را بار دیگر بسته، آن را به خط پرنسیسی وسط سرشانه انتقال دهید (شکل ۱۲۰).
  - * از خطوط اطراف الگوی پشت، کپی یا رولت کنید
- (شکل ۱۲۱).

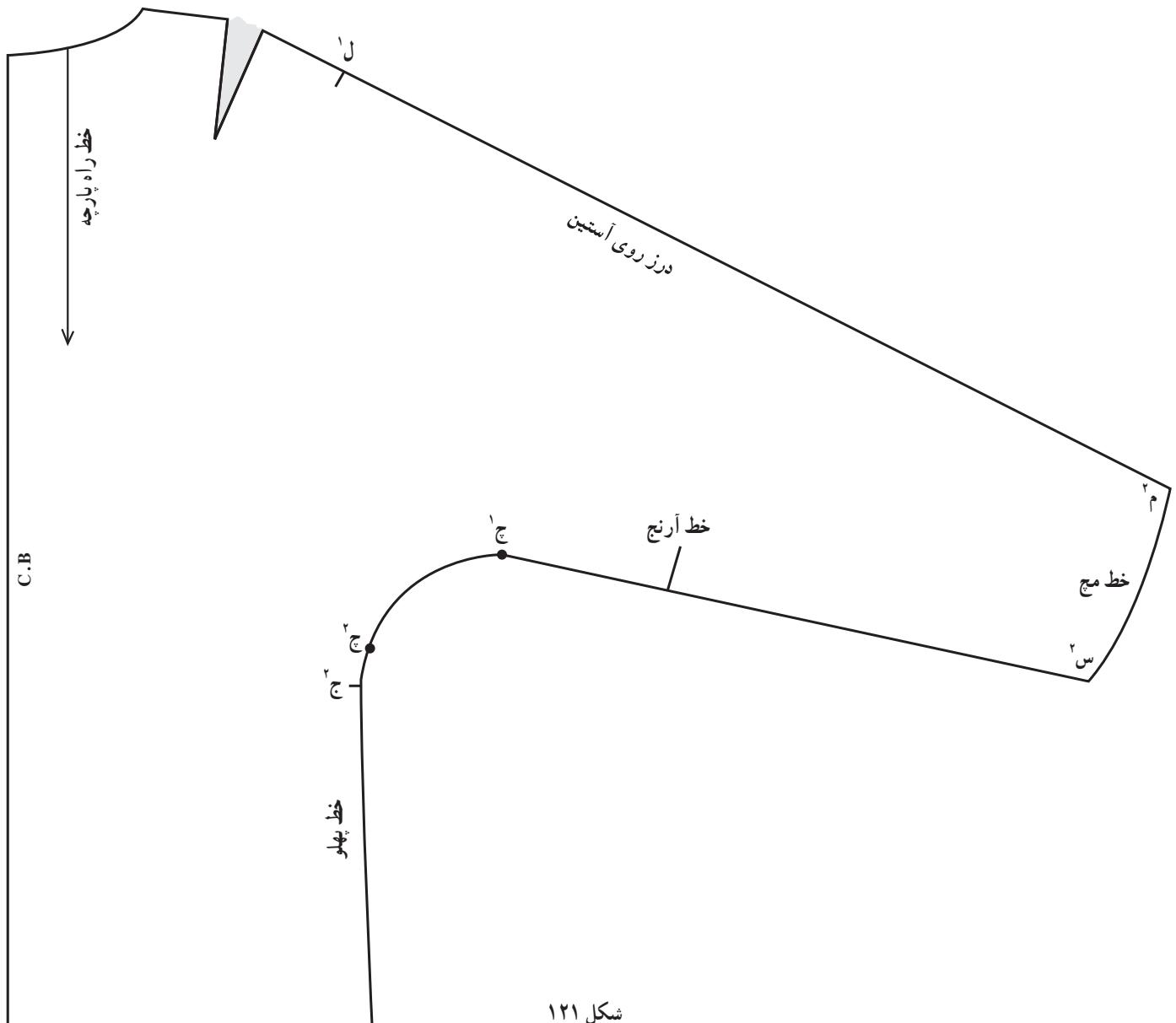
- * «خط تکیه گاه» مربوط به الگوی بالاتنه جلو را مانند الگوی پشت و موازات خط پهلو رسم کنید. در این مرحله نیز دو حرکت مهم انجام می‌گیرد.
- * اول، قطعه مربوط به جلوی الگوی آستین را از نقطه (ش) از زیربغل، بر «خط تکیه گاه» جلو به طریقی مماس کنید که فاصله (ه، ش) مساوی اندازه (ه، س) از «خط تکیه گاه» الگوی پشت شود.
- دوم اینکه پس از حرکت بالا، هلال کاپ آستین قطعه جلوی آستین را بر نقطه بالای سرشانه و بالاتنه جلو، در نقطه (ع^۱) مماس کنید. در این حالت ممکن است نقطه (ل)، با نقطه (ع^۱) تماس بابد یا کمی بالاتر از آن قرار گیرد.
- * همانند الگوی پشت، فاصله (ج، چ) را در $\frac{1}{3}$ اندازه (ج، چ^۲) بالاضافه یک سانتیمتر روی الگوی بالاتنه جلو، علامت بگذارید.
- * از نقطه (چ) به (ش^۲) به طور مستقیم رسم کنید.
- * مقدار ۷/۵ سانتیمتر از نقطه (چ) تا (چ^۲) روی خط درز زیر آستین مشخص کنید.

۱۱۹

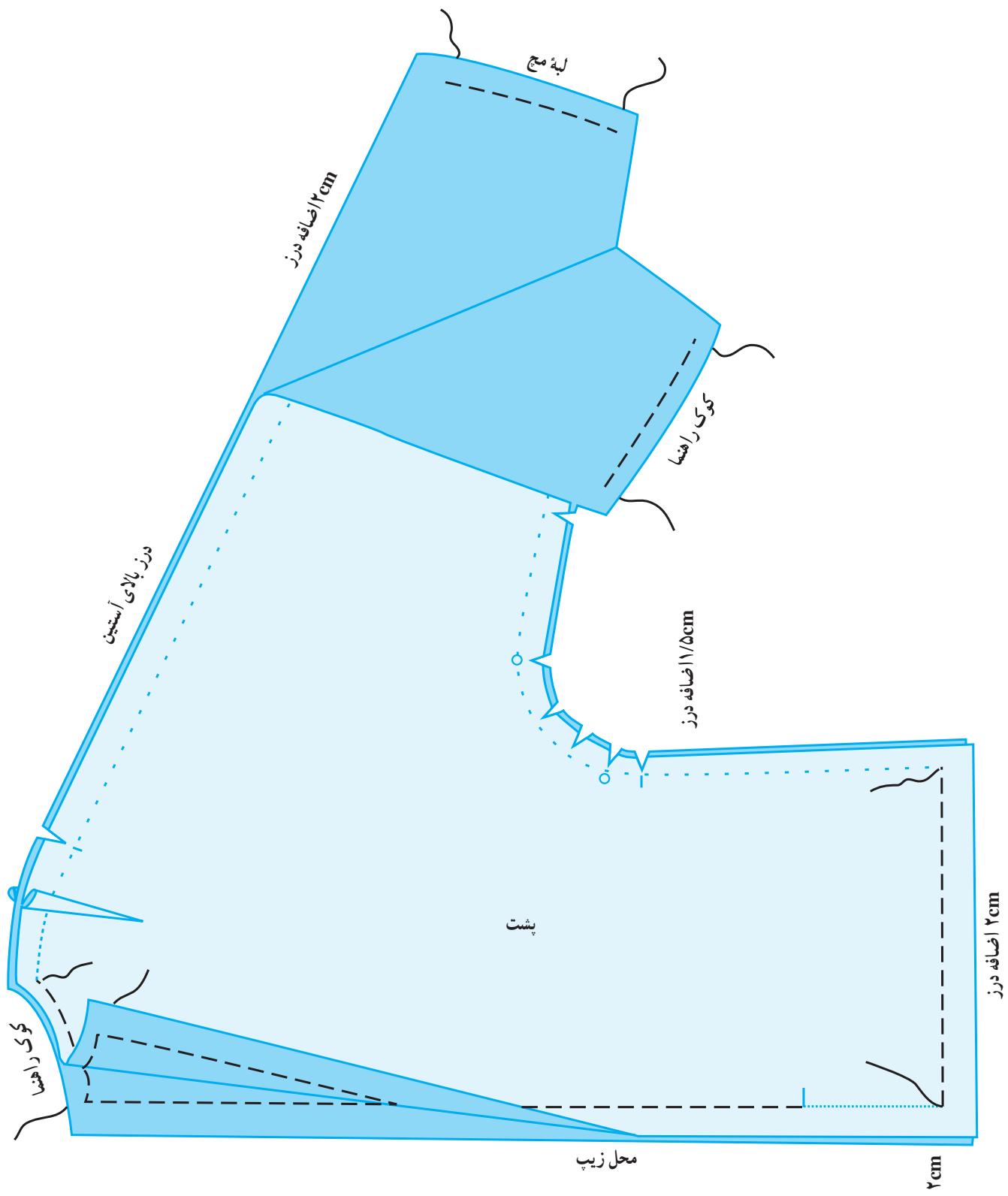
شکل ۱۲°

شکل ۱۲۱

- * آستینها، بسیار ساده و آسان انجام می‌گیرد.
- * اضافه درز برای خط مرکزی پشت که محل دوخت زیپ می‌باشد برابر ۲ سانتیمتر منظور می‌شود.
- * اضافه درز خط درز بالای آستین را ۲ سانتیمتر منظور کنید (شکل ۱۲۲).

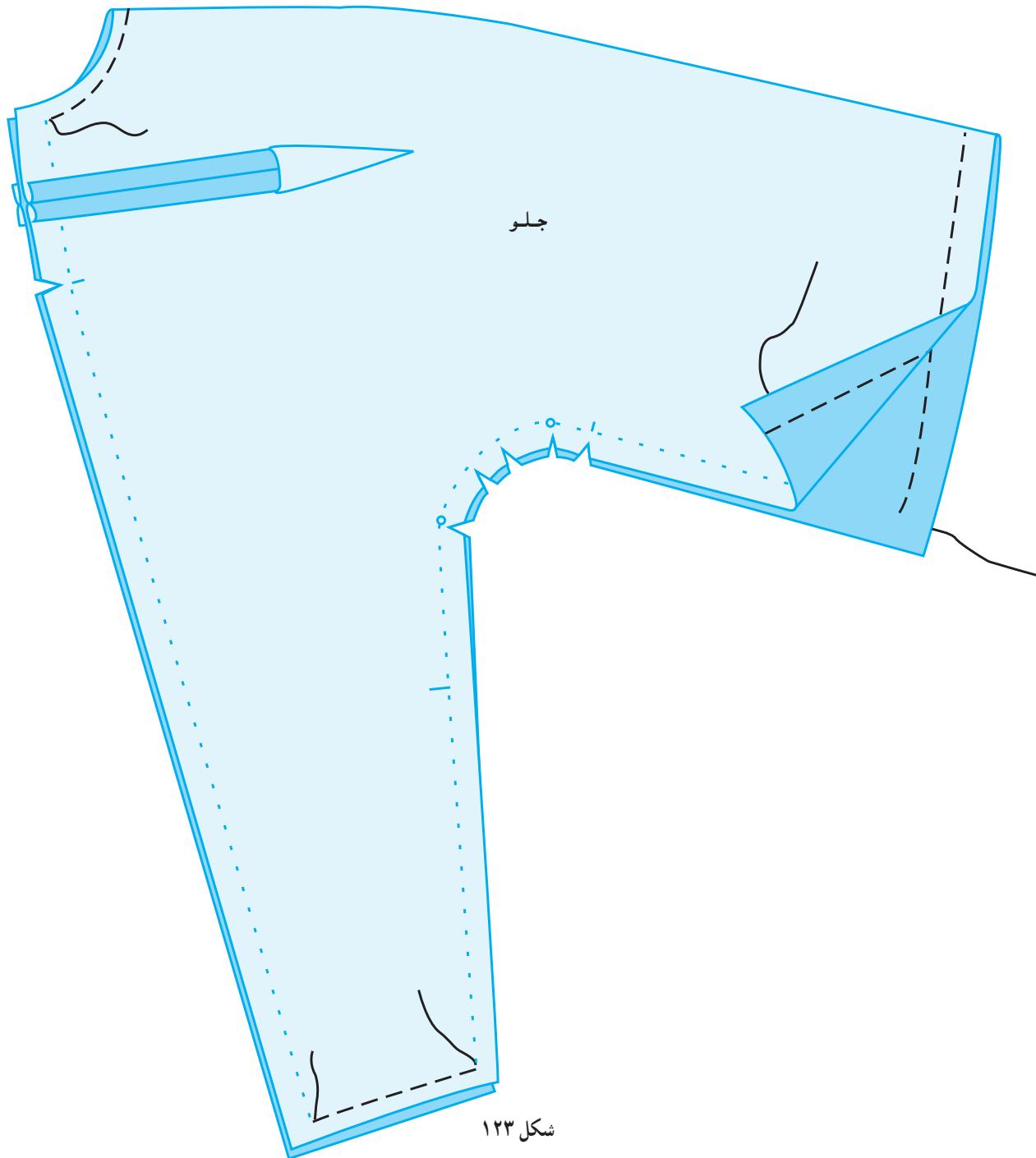
* مشخصات خطوط الگو را روی الگوی بالاتنه پشت و جلو، یادداشت کنید تا در هنگام برش و دوخت دچار اشتباه نشوید.
دوخت اساس آستین کیمونوی ساده: با توجه به خطوط راه پارچه، الگوها را روی پارچه بگذارید. دوخت این طرح

شکل ۱۲۲

- * در نقاط (ج^۱) و (ج^۲) و (ج^۳) و فواصل بین این نقاط، روی هلال اضافه درز زیربغل بالاتنه‌ها چرت بزنید (شکل ۱۲۳).
- * اضافه درز مربوط به خط ساسون پرنسیسی سینه را ۱/۵ سانتیمتر از هر طرف تا فاصله ۷ سانتیمتری نوک ساسون، در نظر گرفته، پنس را پس از چرخکاری، باز کرده، اتوکنید.
- * درز بالای آستین پشت و جلو را به یکدیگر دوخته، پنس را اتوکاری کنید.

- * اضافه درز مربوط به خطوط زیربغل آستین و بالاتنه کیمونو شده را ۱/۵ سانتیمتر در نظر بگیرید.
- * اضافه درز مربوط به لبه پایین بالاتنه را ۲ سانتیمتر منظور کنید.
- * اضافه درز لبه مچ را ۱/۵ سانتیمتر در نظر بگیرید.
- * پنس سرشانه پشت را بدوزید و به طرف آستین خوابانده، اتوکاری کنید.

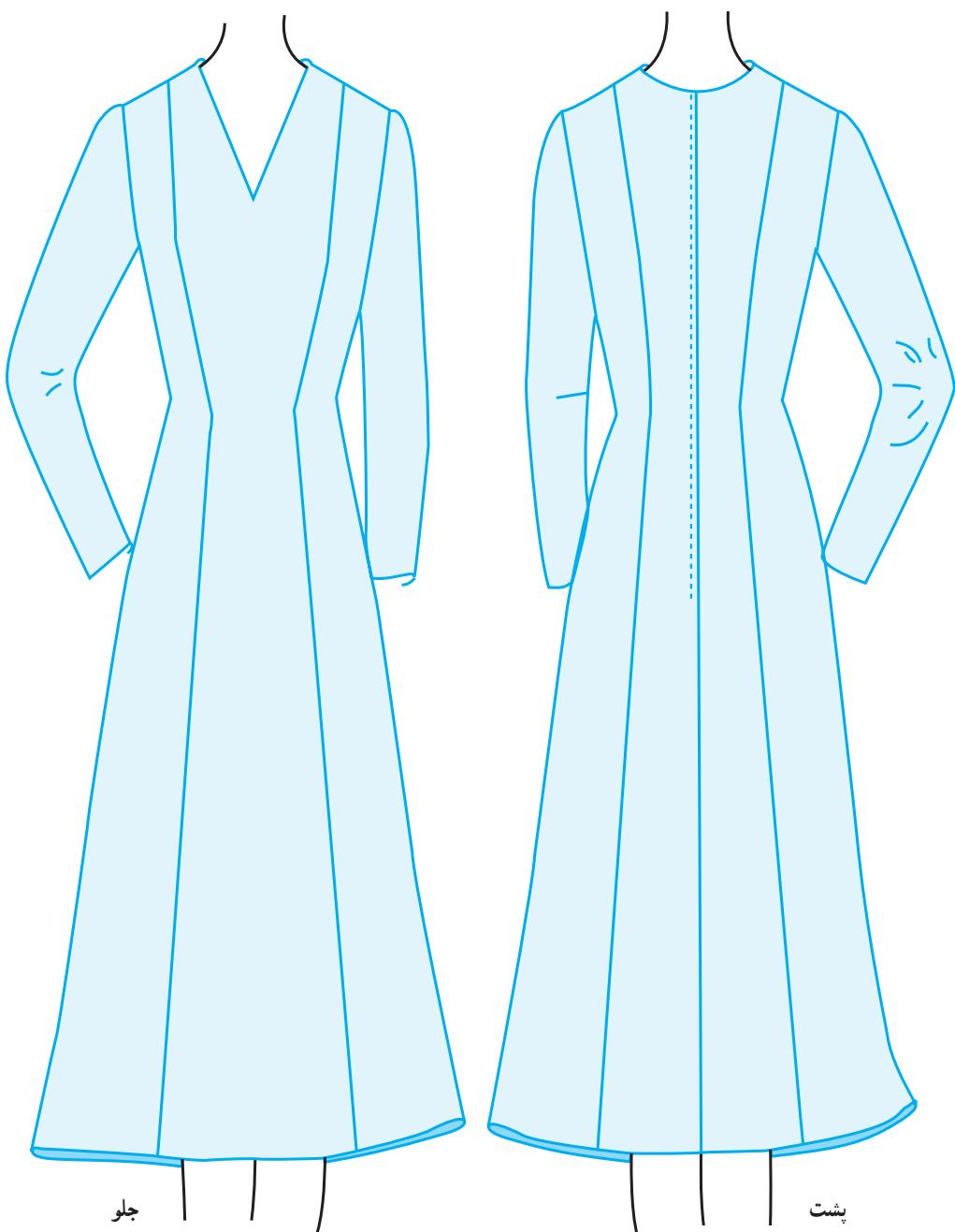

طراحی و دوخت پیراهن با درز پرنسسی (شکل ۱۲۴)
یقه و آستین موردنظر را به دلخواه از طرحهای موردنظر
در دروس گذشته انتخاب کنید (در این مبحث، یقه هفت و آستین
لوله‌ای با پنس در آرنج، انتخاب شده است).

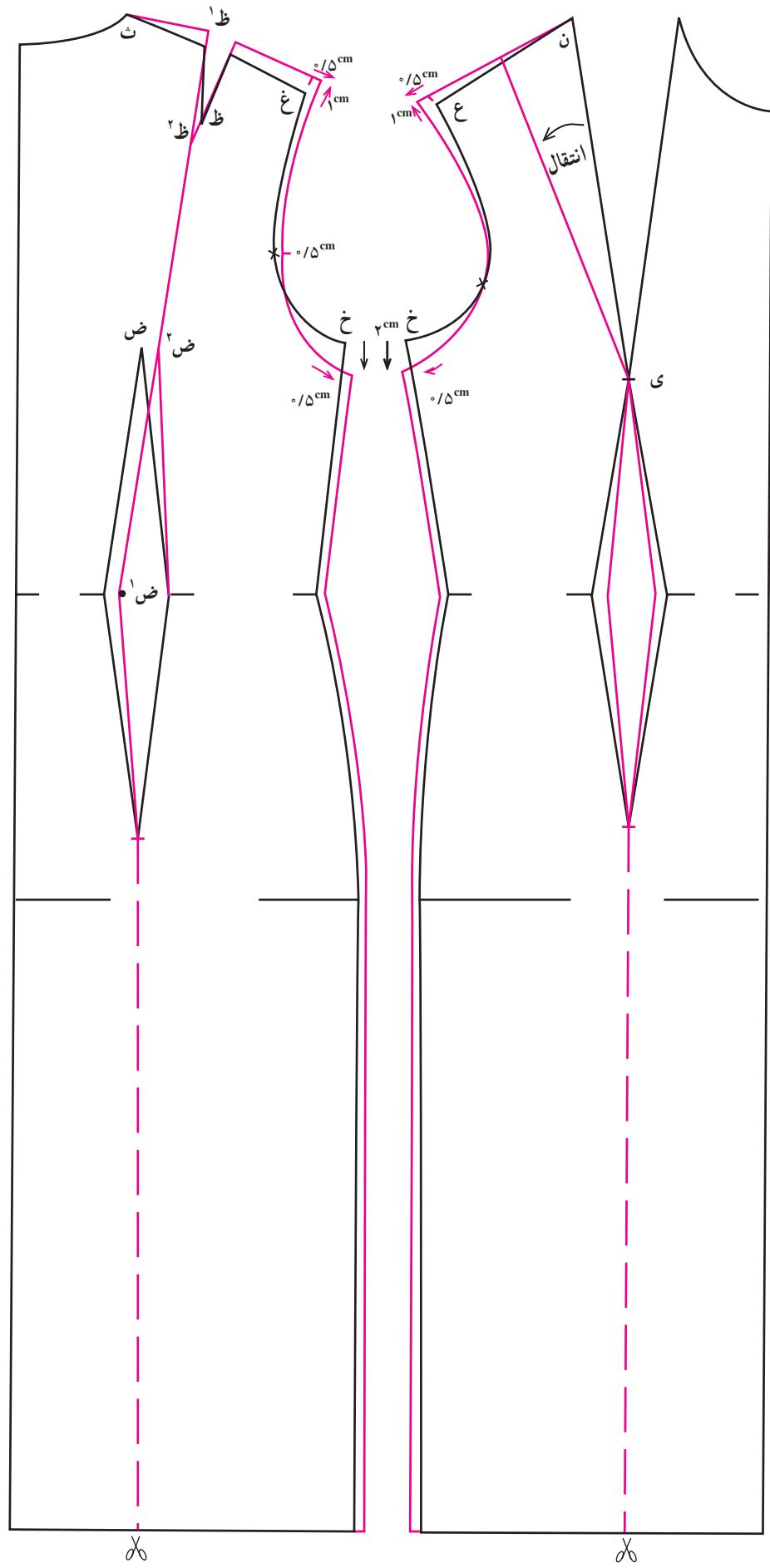
* ابتدا الگوی اساس پیراهن و آستین در سایز موردنظر
را آماده کنید. توجه کنید که الگوی ویژه بالاتنه، قبلاً با دوخت
«پاترن» امتحان و تصحیح شده باشد (شکل ۱۲۵).

* درزهای زیریغل را دوخته، لبه مج و لبه پایین بالاتنه را
پس دوز ساده کنید و سپس اتو نمایید.
یقه را به صورت یکی از طرحهای مربوط به مبحث یقه‌ها
آماده و سجاف کاری نمایید.

توجه: روی الگوی «اساس آستینهای کیمونو» که به طریق
بالا آماده شده است می‌توانید انواع طرحهای مربوط به برشهای
 مختلف و آستینهای کیمونوی رگلان را طراحی کنید.

شکل ۱۲۴

شكل ١٢٥

سانتیمتر از عرض پنس کمر پشت کم کنید (فقط از یک طرف سمت خط مرکزی پشت کافی است) و نقطه (ض^۱) را علامت بگذارید.

* از نقطه (ض^۱) به (ظ^۱) که در یک طرف پنس سرشانه از جهت یقه قرار دارد وصل کنید. در این اتصال، نقاط (ض) رأس پنس کمر و نقطه (ظ) رأس پنس سرشانه را به این خط منتقل نمایید.

* از رأس ساسونهای کمر به طور مستقیم و موازی با خطوط مرکزی، به طرف پایین تا خط لبه الگو رسم کنید تا به صورت خط شماره ۱ و ۲ مشخص شود (شکل ۱۲۶).

* پس از انتقال و تبدیل ساسون سینه به ساسون پرنسسی، خط شماره (۱) را از پایین به بالا قیچی زده، ضمن این حرکت، پنس کمر و پنس پرنسسی را در الگوی جلو خالی کنید (شکل ۱۲۷). بدین ترتیب پنسها در بین درز پرنسسی الگو، حذف می شود.

* خط شماره ۲ را قیچی زده، ضمن این حرکت پنس کمر و پنس سرشانه را خالی کنید تا پنسها حذف شود. توجه کنید که علامتهای رأس پنسها را روی خطوط قیچی خورده بگذارید. *

هلال حلقة گردن الگوی جلو و پشت را مطابق توضیحات مربوط به مبحث یقه موردبخت، در اندازه دلخواه، دلکته کرده، سپس عرض سجاف را رسم کنید.

- چون در طرح لباس، برای آزادی، حلقة آستین پراهن، ۲ سانتیمتر گود شده است و از طرفی ۵/۰ سانتیمتر نیز برای گشادی لباس، از طرف پهلوها به عرض الگو اضافه شده، هلال مربوط به کاپ الگوی آستین نیز باید با حلقة آستین بالاتنه، متناسب و تنظیم شود.

* اکنون مراحل زیر را به ترتیب، در روی الگوی اساس

پراهن انجام دهید :

- برای جبران بلندی اپل پراهن، (اپل را با ضخامت کم انتخاب کنید) یک سانتیمتر از نقطه انتهای سرشانه جلو و پشت بالارفته، خط جدید سرشانه را رسم کنید. دقّت کنید که خط سرشانه پشت از پنس سرشانه که موقتاً بسته شده است عبور کند.

- ۵/۰ سانتیمتر برای آزادی حلقة آستین به طول سرشانه جدید اضافه کنید.

* به عرض کارور پشت ۵/۰ سانتیمتر اضافه کنید.

* حلقة آستین بالاتنه پشت و جلو را در زیر بغل، ۲ سانتیمتر پایین آورده، به عرض الگو از طرف خط پهلوی جلو و پشت به طور سرتاسری ۵/۰ سانتیمتر اضافه کنید.

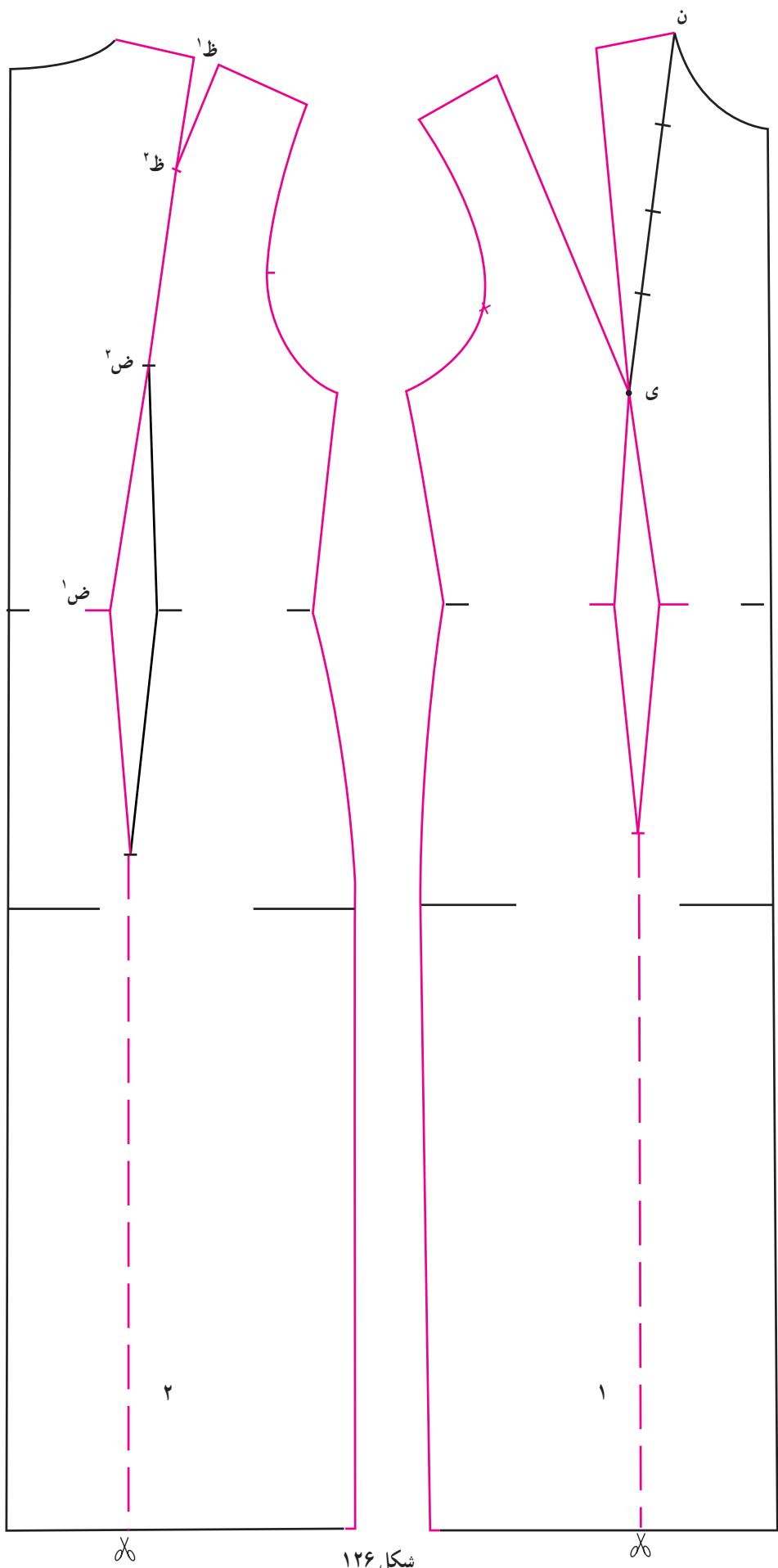
* حلقة آستین جدید جلو را به شیوه‌ای رسم کنید که از نقطه موازنه بگذرد.

* حلقة آستین پشت را به شیوه‌ای رسم کنید که از فاصله ۵/۰ سانتیمتری نقطه موازنه گذشته، نقاط جدید را در بر بگیرد. نقطه موازنه را در مقابل نقطه موازنه قبلی روی حلقة جدید پشت، منتقل کنید.

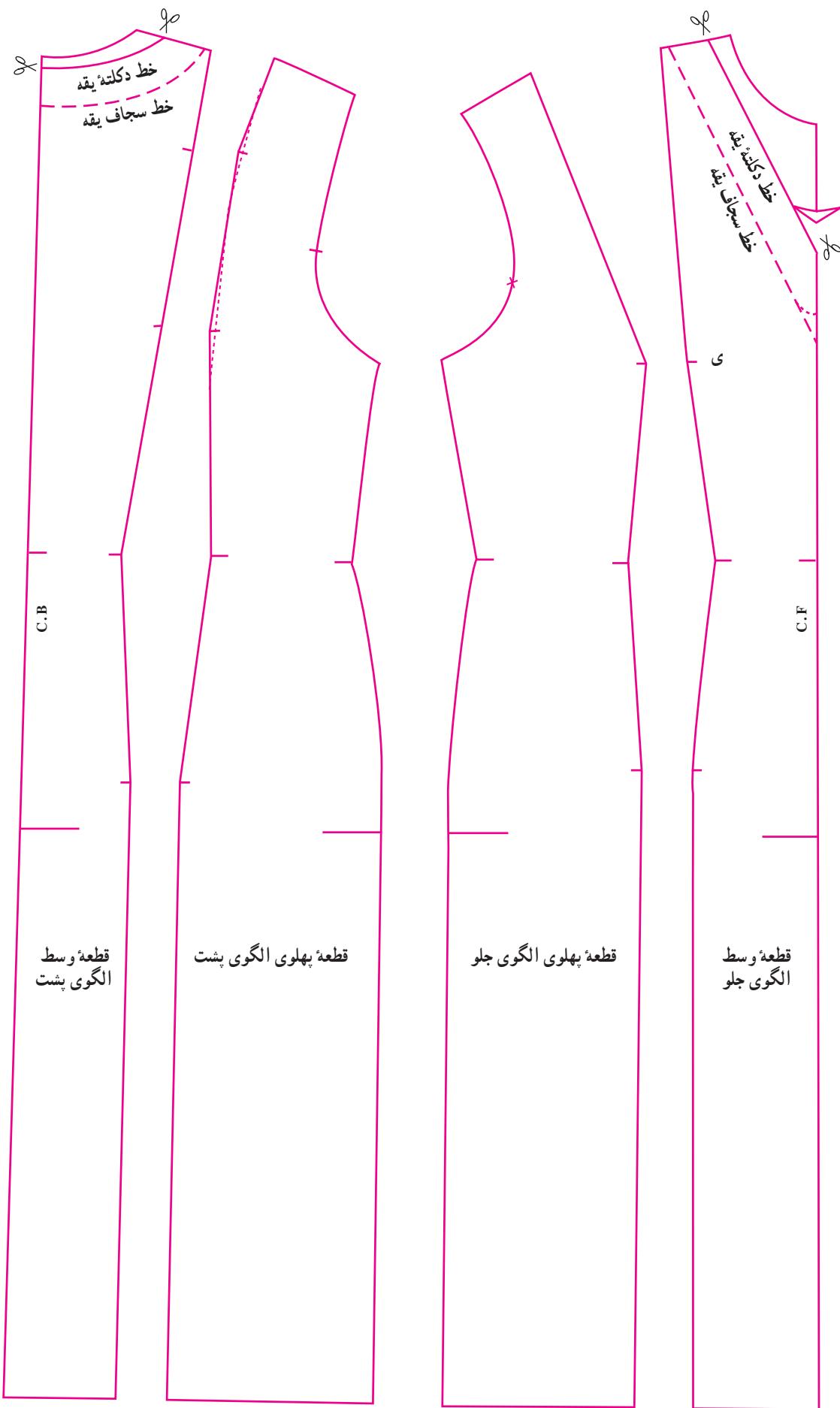
* از هر طرف عرض پنس کمر جلو، یک سانتیمتر کم کنید و پنس کم شده را از دو طرف به نقطه (ی) رأس ساسون سینه وصل کنید و از طرف پایین نیز به رأس ساسون کمر رسم نمایید.

* خط ساسون پرنسسی را از نقطه (ی) واقع در رأس ساسون سینه به وسط سرشانه جدید رسم کنید سپس ساسون سینه را بسته، خط مذکور را قیچی زده، به این خط منتقل نمایید.

* برای تنظیم درز پرنسسی در الگوی پشت، ابتدا، یک

شكل ١٢٦

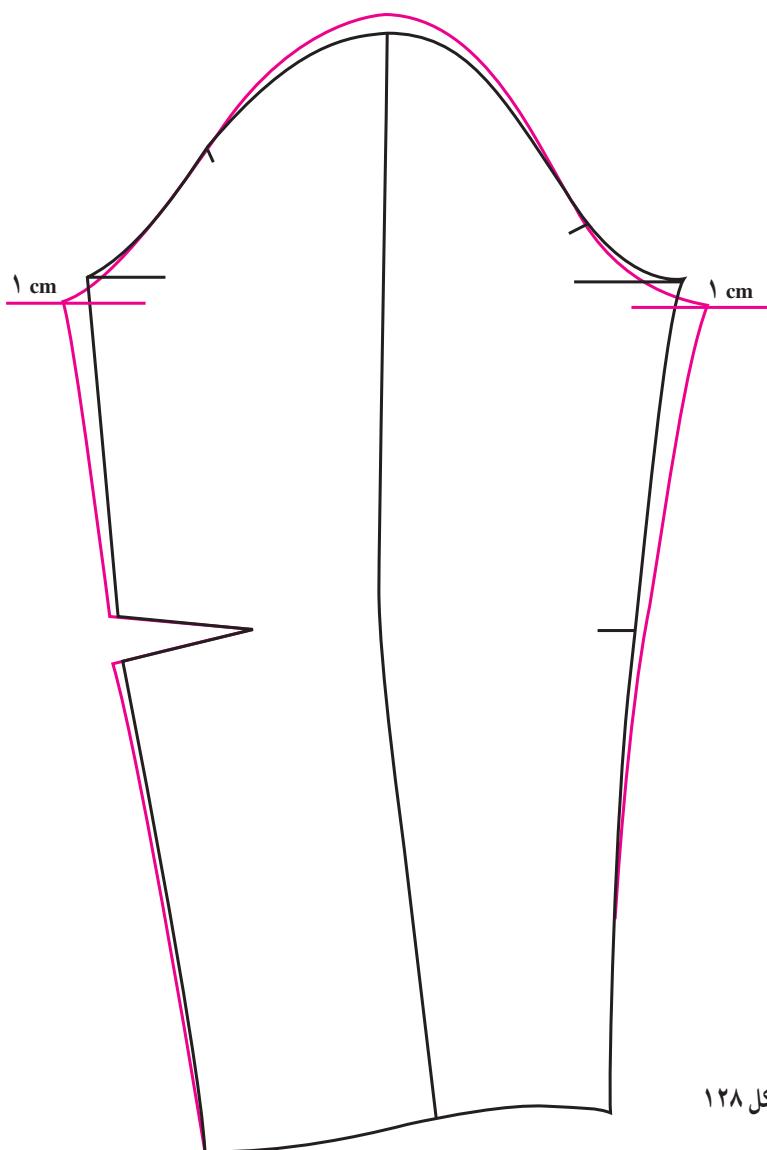
شكل ١٢٧

کنید (شکل ۱۳۱ و شکل ۱۳۲).

* به دلیل طرح موردنظر پیراهن، در خط مرکزی جلو و پشت الگو، اوزمان ایجاد نکنید.

* خط‌های راه پارچه را در قطعات الگو، بموازات خطوط مرکزی رسم کنید تا استقرار الگوها روی پارچه به طور صحیح انجام گیرد.

* اضافه درز در امتداد خطوط پرنسپی و خط‌های پهلوی جلو و پشت را برابر $1/5$ سانتیمتر منظور کنید. (شکل ۱۳۳ و شکل ۱۳۴).

شکل ۱۲۸

* ابتدا الگوی اساس آستین لوله‌ای با پنس در آرنج را آماده کنید (شکل ۱۲۸).

* دو خط کوتاه به نام «خطوط تنظیم حلقه آستین»، هریک به فاصلهٔ یک سانتیمتر از خط‌های زیربغل جلو و پشت الگوی آستین رسم کنید.

* یک سانتیمتر هلال کاپ بالای آستین را بالا برد، مجدداً آن را تا نقاط موازنہ رسم کنید.

* فاصلهٔ نقطهٔ موازنہ جلو تا زیربغل مربوط به هلال حلقه آستین بالاتنه را اندازه گرفته، مقدار آن را از نقطهٔ موازنہ جلوی الگوی آستین تا «خط تنظیم» مقایسه و هلال آن را ترمیم و رسماً ترسیم کنید.

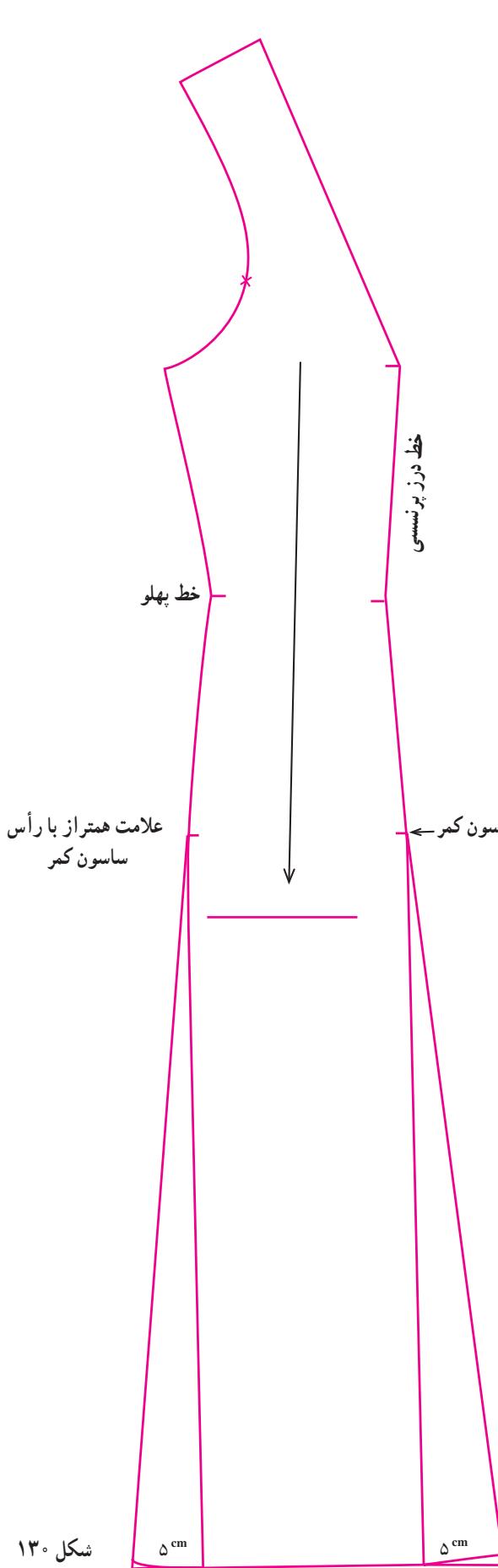
— فاصلهٔ نقطهٔ موازنہ پشت بالاتنه تا زیربغل جدید آن را اندازه گرفته، مقدار به دست آمده را روی الگوی آستین از نقطهٔ موازنہ پشت تا خط تنظیم، مقایسه و هلال آن را ترمیم و رسماً کنید.

* از نقاط جدید زیربغل الگوی آستین به طرفین نقاط مچ وصل کنید.

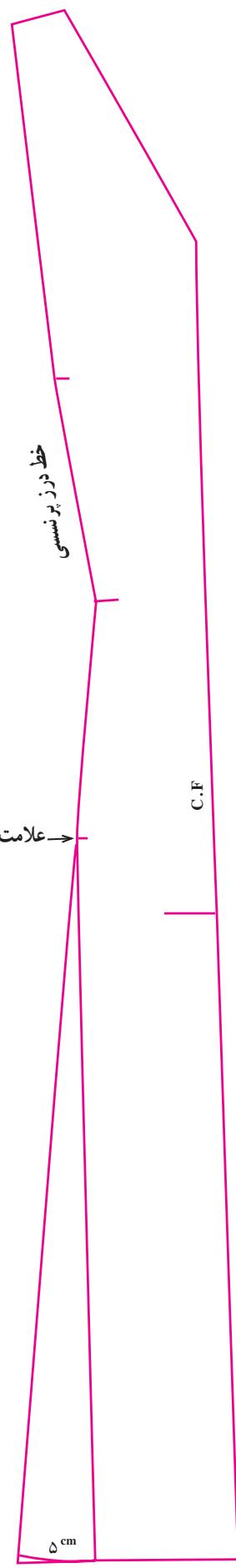
توجه: در هنگام رسم خط درز پشت آستین، پنس آرنج را موقتاً بسته، پس از رسم خط درز جدید، آن را باز کنید.

* الگوی جلو و پهلوی جلوی پیراهن را پس از تفکیک در قسمت پایین داخل آن اوزمان بدھید. برای این کار: — مقدار دلخواه 3 تا 15 سانتیمتر در قسمت درز پرنسپی و خط پهلو از خط لبه داخل خارج شده، به نقاط علامت رأس پایین ساسون کمر و با همان ارتفاع به انحنای باسن رسم کنید (شکل ۱۲۹ و شکل ۱۳۰).

* مشابه قطعات جلوی الگوی پیراهن به قطعات تفکیک شدهٔ الگوی مربوط به پشت پیراهن نیز در لبهٔ پایین اوزمان ایجاد

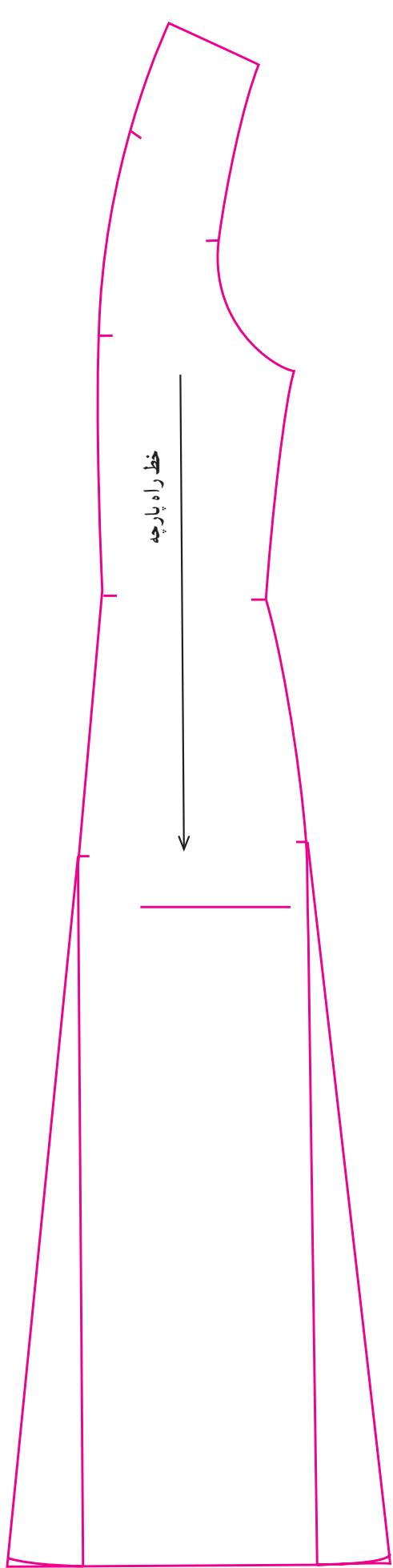
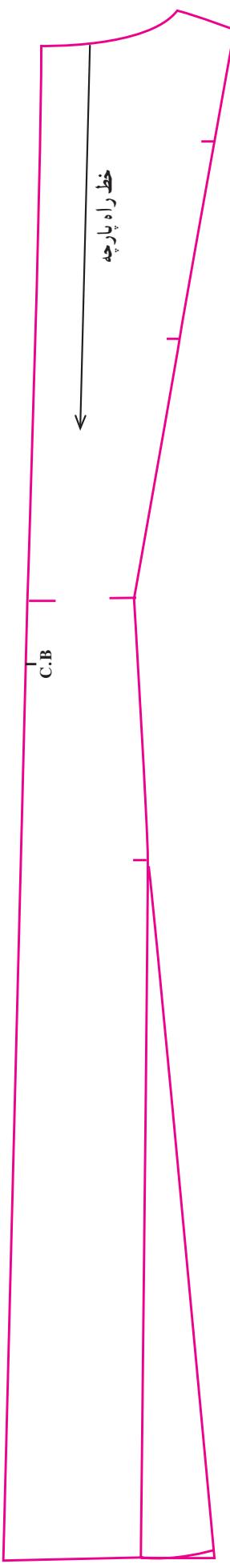

۱۰۹

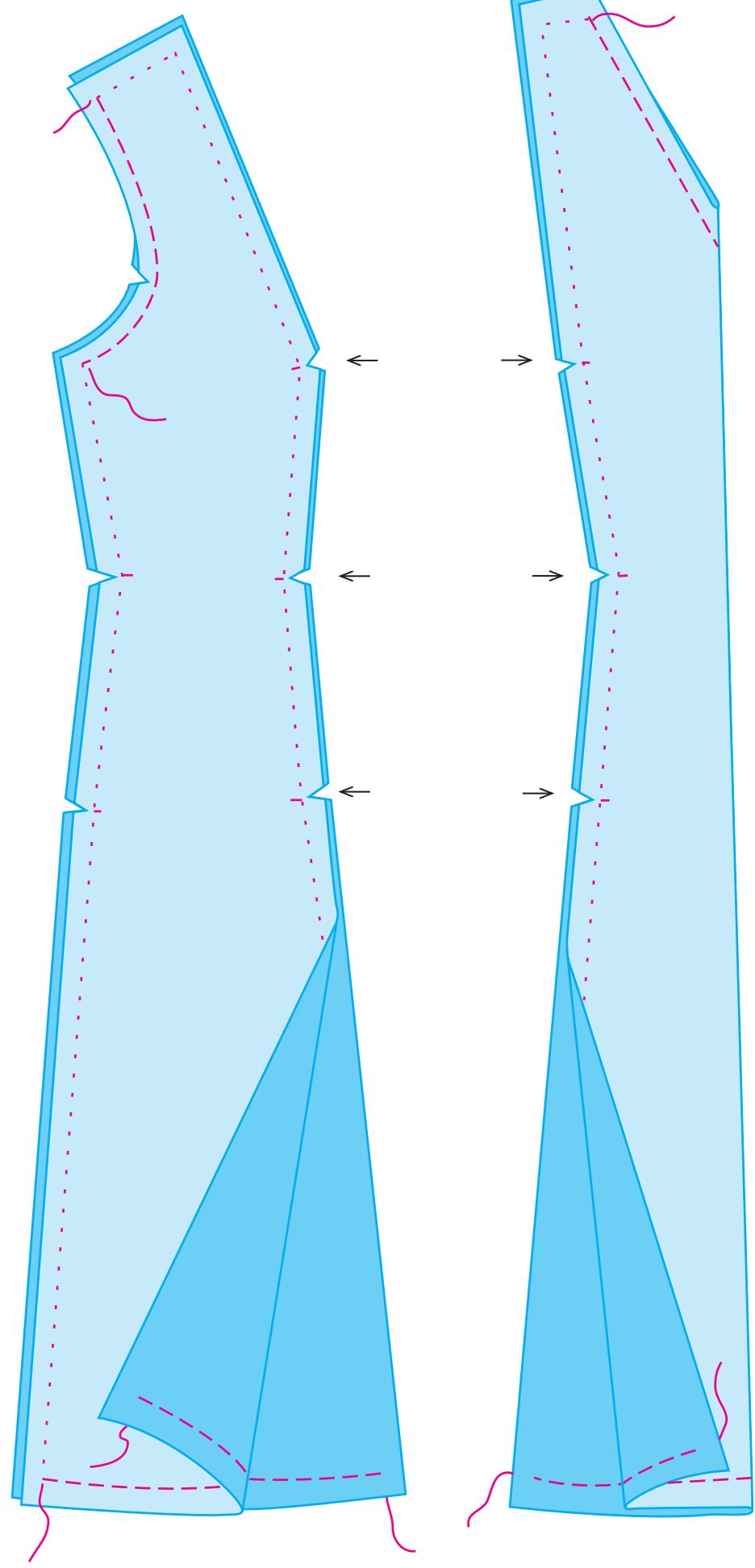

شکل ۱۲۹

شكل ١٣٢

شكل ١٣١

شكل ١٣٤

١١١

شكل ١٣٣

و خط مرکزی پشت را به همراه زیپ، دوخته، پس از اتصال درزهای پهلو و سرشانه‌ها، پرو کنید (شکل ۱۳۸).

* درزها را چرخکاری کنید و سجاف یقه را مطابق توضیحات مربوط به مباحث یقه لایی کاری نموده، دوخت کنید.
* آستین را آماده و به حلقه لباس وصل کنید. دقّت کنید که نقاط موازنۀ آستین و لباس به یکدیگر وصل شود. کاپ بالای آستین را با دقّت به هلال بالای نقاط موازنۀ وصل کرده، اضافات آن را روی حلقه لباس تنظیم نمایید به طوری که نقطۀ مربوط به خط مرکزی بالای کاپ آستین به نقطۀ سرشانه پیراهن وصل شود.
* اتوکاری نقش مهمی در زیبایی پیراهن دارد.

* اضافه درز در امتداد خطوط سرشانه ۲ سانتیمتر است.

* اضافه درز برای حلقه آستین بالانه ۱/۲۵ سانتیمتر است.

* اضافه درز مربوط به خط مرکزی پشت که روی دولای باز پارچه برش شده ۲ سانتیمتر است و سعی کنید که در قسمت باز و ترکه پارچه باشد (شکل ۱۳۵ و ۱۳۶).

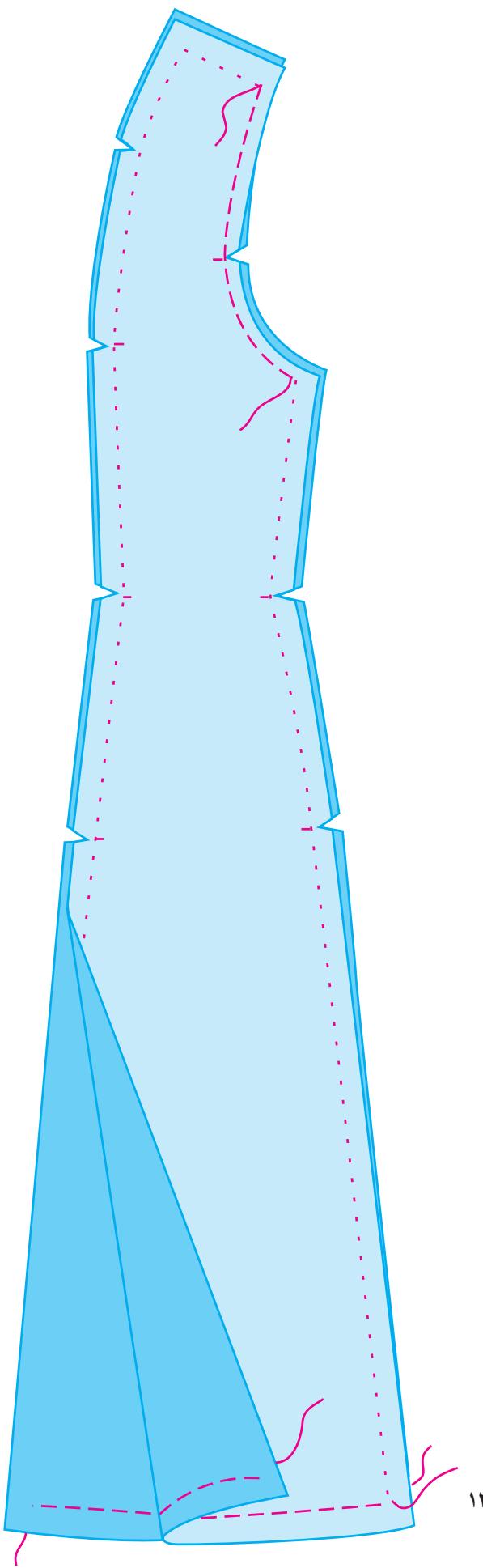
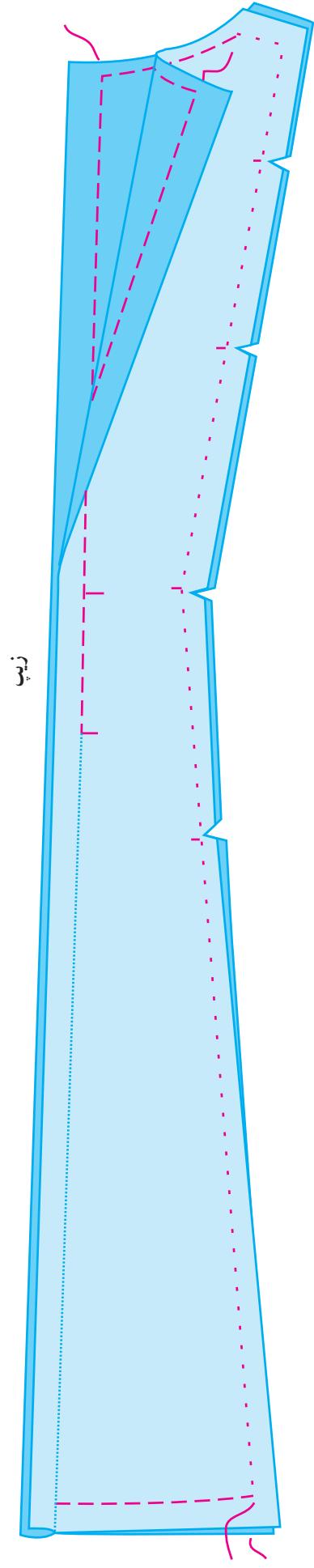
* اضافه برای پس‌دوز لبه پایین پیراهن را ۲ سانتیمتر منظور کنید.

* پس از برش پارچه و تنظیم نقاط چرت و موازنۀ خطوط، درزهای پرسنسری جلو را بدوزید (شکل ۱۳۷).

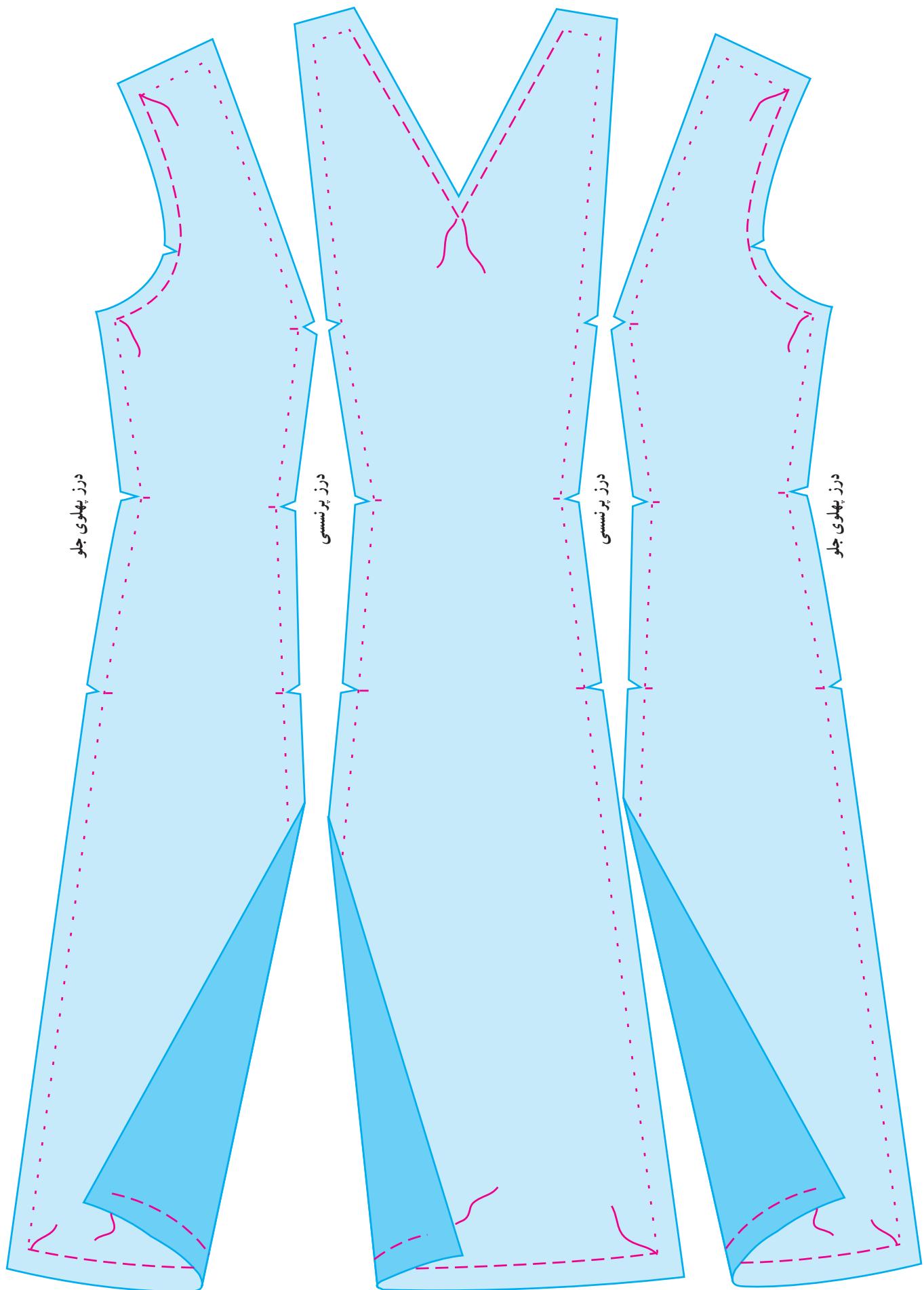
* درزهای پرسنسری پشت را با رعایت علایم چرت قیچی

١١٣

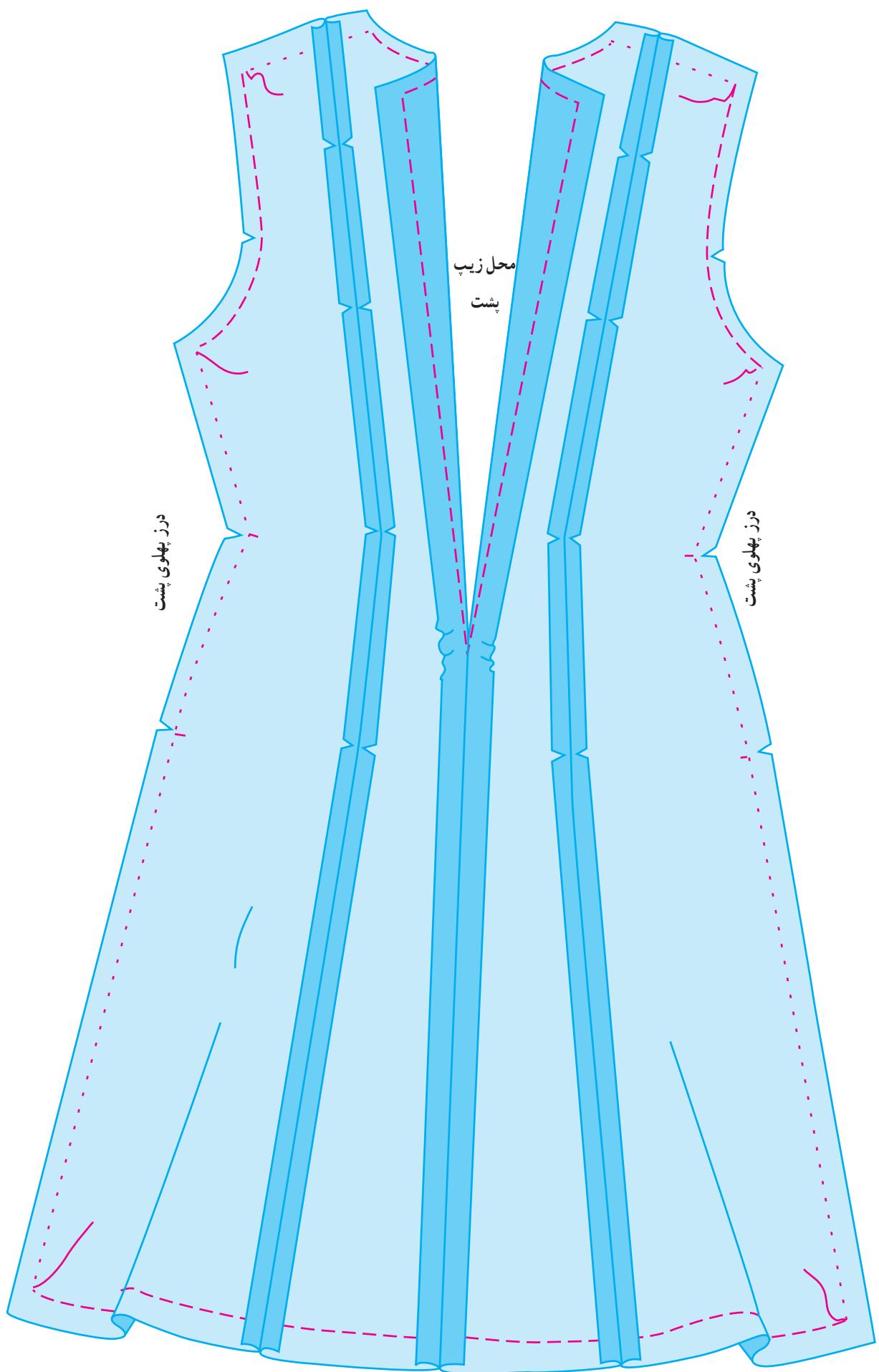
شكل ١٣٦

شكل ١٣٥

شکل ۱۳۷

شکل ۱۳۸

خودآزمایی

- ۱- نکات مشترک در اجرای رسم الگوهای آستین رگلان ساده و آستینهای کیمونوی ساده را توضیح دهید.
- ۲- رسم «خطِ تکیه‌گاه» در هنگام تغییر و تبدیل هلال زیربغل الگوی آستین، چه ضرورتی دارد؟
- ۳- برای رسم آستینهای کیمونوی ساده، ابتدا کدام قطعه از قسمت جلو یا پشت آستین به کدام قسمت بالalte جلو یا پشت، متصل و رسم می‌شود؟
- ۴- برای رسم آستینهای کیمونوی ساده، در صورتی که الگوی بالalte دارای ساسون سینه باشد آیا می‌توان از ساسون سینه صرف نظر نمود؟ چرا؟
- ۵- پس از تکمیل الگوی آستین کیمونوی ساده، ساسون سینه را به چه مکانهایی می‌توان انتقال داد؟ روی الگوی کیمونو شده خطوط انتقال را نشان دهید.

تمرین عملی

- ۱- آستین لوله‌ای با «پنس در آرنج» را برای بالalte مربوط به سایز موردنظر خود ترسیم و تا مرحله «پاترن» آماده کنید.
- ۲- الگوی اساسی آستینهای رگلان ساده یک و دو تکه را در سایز موردنظر خود رسم کنید.
- ۳- الگوی اساس آستینهای کیمونوی ساده را در سایز موردنظر خود رسم کنید.

فصل دوّم

هدفهای رفتاری: در پایان این فصل فراگیر باید بتواند:

- ۱- الگوی پیراهن مردانه را در اندازهٔ موردنظر و با استفاده از جدول اندازه‌های استاندارد، رسم نماید.
- ۲- پیراهن مردانه را در اندازهٔ موردنظر به طور کامل دوخت نماید.

اندازه‌گیری صحیح و مقادیر موردنیاز برای رسم الگوی پیراهن مردانه

الگوهای مربوط به لباس مردانه را می‌توان به کمک مقادیر موجود در جدول استاندارد اندازه‌های معمولی با اصول علمی رسم نمود. سیستم طراحی الگو در لباسهای مردانه، تقریباً بالاگوهای لباس خانمها متفاوت است.

* در جدول استاندارد اندازه‌ها، ابتدا اندازهٔ تمام قد از ۱۶۸ تا ۱۸۲ سانتیمتر منظور شده است تا مقایسه اندازه‌ها سریع و آسان، صورت گیرد.

۱- دور گردن: متر را به طور معمولی دور گردن گرداند، اندازه بگیرید (شکل ۱۳۹)، شماره ۱.

* اندازهٔ دور گردن را می‌توانید در مقایسهٔ ستون

۱- سایز شلوار براساس دور کمر مشخص می‌شود و هر سایز با سایز بعدی ۴ سانتیمتر اختلاف دارد.

۲- کت و شلوار بر اساس اندازه $\frac{1}{2}$ دور سینه سایزبندی می‌شود و هر سایز با سایز بعدی ۴ سانتیمتر اختلاف دارد.

۳- سایز لباسهای ورزشی بر اساس دور سینه است و کد بین‌المللی آن، چنین است:

XS خیلی کوچک X Small

S کوچک Small

M متوسط Medium

L بزرگ Large

XL خیلی بزرگ XLarge

۴- در جدول استاندارد اندازه‌ها، مقدار هر سایز با سایز بعد، ۴ سانتیمتر اختلاف دارد.

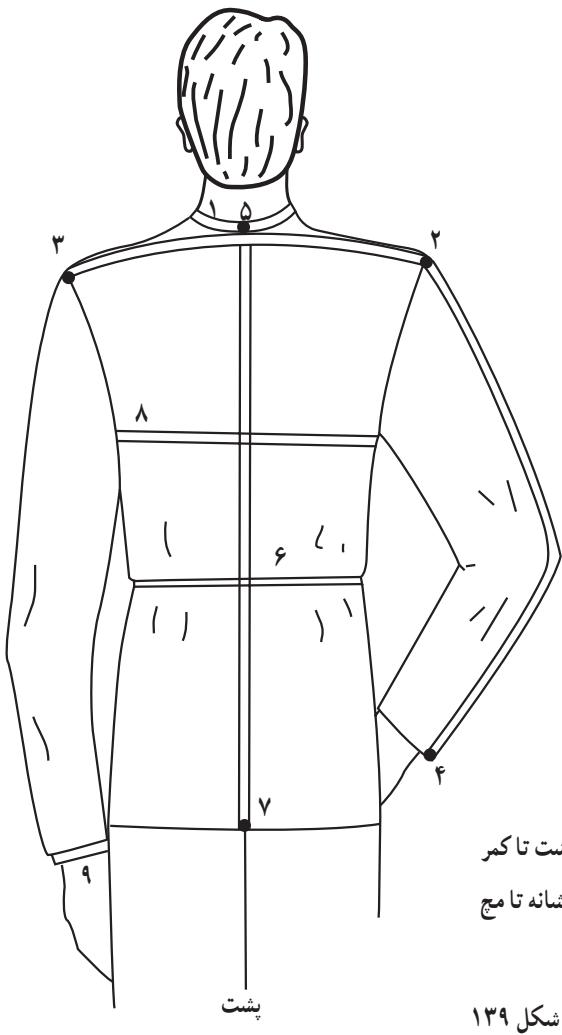
شماره روی
شکل

جدول اندازه‌های استاندارد «اندام معمولی آفایان»

«برای رسم الگوی پیراهن مردانه»

واحد = سانتیمتر

۱	دور گردن	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸
۸	دور سینه	۸۰	۸۴	۸۸	۹۲	۹۶	۱۰۰	۱۰۴	۱۰۸	۱۱۲	۱۱۶	۱۲۰	۱۲۲	۱۲۴	۱۲۶
۵۰	قد بالا نهاده بسته شکم	۴۲/۶	۴۳	۴۳/۴	۴۳/۸	۴۴/۲	۴۴/۶	۴۵	۴۵	۴۵	۴۵	۴۵	۴۵	۴۶	۴۶
۲۰	فاصله شانه‌ها از پستان گردن	۴۳	۴۳/۵	۴۴	۴۴/۵	۴۵	۴۵/۵	۴۶	۴۶/۵	۴۷	۴۷/۵	۴۸	۴۸/۵	۴۹	۴۹/۵
۷	قد پیراهن	۷۲	۷۴	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۰	۸۱	۸۱	۸۱	۸۱	۸۱	۸۱
۲۰	قد آستین از سر شانه تا میخ	۶۲/۴	۶۳	۶۳/۴	۶۴/۲	۶۴/۸	۶۵/۴	۶۶	۶۶	۶۶	۶۷	۶۷	۶۷	۶۷	۶۷
۹	اندازه دور میخ پیراهن	۲۲	۲۲	۲۲/۵	۲۲/۵	۲۳	۲۳	۲۴	۲۴/۵	۲۴/۵	۲۴/۵	۲۴/۵	۲۴/۵	۲۴/۵	۲۴/۵

شکل ۱۳۹

توضیح نقاط روی شکل :

۱ دور گردن	۸ دور سینه	۵.۶ قد بالاتنه پشت تا کمر
۲ فاصله شانه ها از پشت گردن	۴.۲۰ آستین از سرشانه تا مج	۳
۵.۷ قد پیراهن	۹ دور مج پیراهن	۷

پشت

نقطه شماره ۲ تا ۴.

۶—قد پیراهن: از ابتدای اولین مهره پشت گردن تا اندازه دلخواه است. همچنین از جدول استاندارد نیز می‌توانید استخراج کنید (شکل ۱۳۹). فاصله بین دو نقطه شماره ۵ تا ۷.

۷—دور مج پیراهن: دور مج پیراهن را براساس جدول استاندارد بدست آورید (شکل ۱۳۹) شماره ۹.

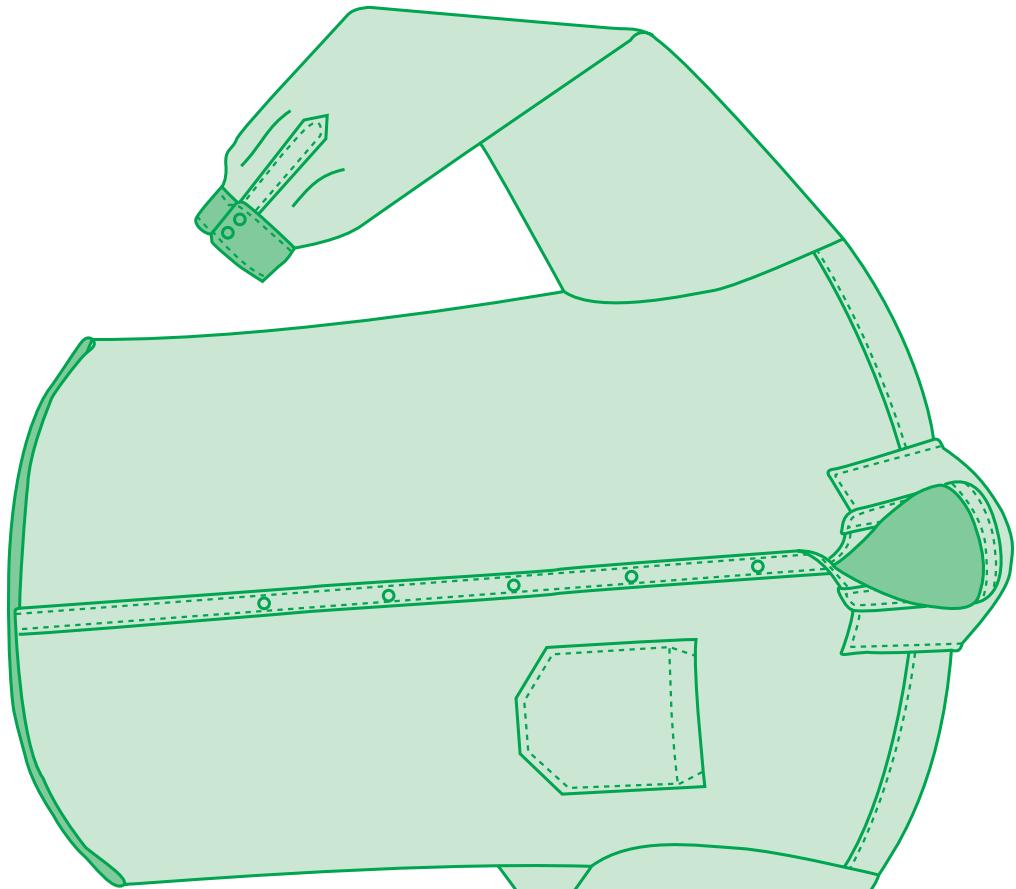
رسم الگوی پیراهن مردانه (شکل ۱۴۰)
برای رسم الگو، از محاسبات ساده‌ای استفاده می‌شود.

—قد بالاتنه پشت تا کمر، فاصله اولین مهره واقع در پشت گردن تا خط کمر می‌باشد^۱ (شکل ۱۳۹) فاصله بین نقطه شماره ۵ تا ۶.

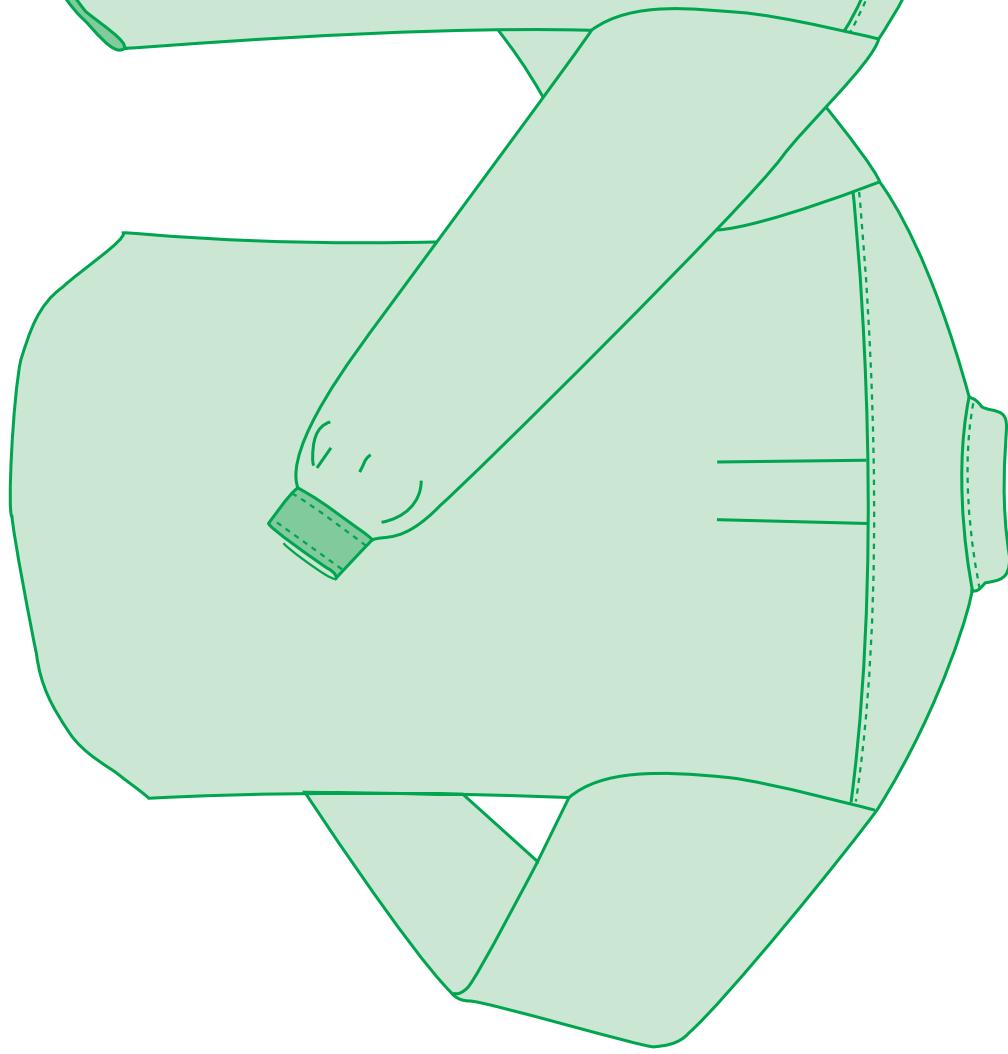
۴—فاصله شانه ها از پشت گردن: از اندازه های ویژه فردی است. متر را از یک طرف انتهای شانه تا انتهای شانه دیگر و از پشت گردن گذرانده، اندازه بگیرید (شکل ۱۳۹) فاصله بین نقطه شماره ۲ تا ۳.

۵—آستین از سرشانه تا مج: فاصله انتهای سرشانه تا مج است که آن را براساس جدول استاندارد بدست آورده یا مستقیماً با اندازه ویژه منظور کنید (شکل ۱۳۹) فاصله بین دو

۱—در جدول استاندارد اندازه ها مقدار قد بالاتنه پشت تا کمر، در هر سایز با سایز بعدی $\frac{1}{4}$ سانتیمتر تفاوت دارد.

١٤٠
شكل

١٢٠

* پهنای (د، ه)، خط لبه پائین پیراهن را تشکیل می‌دهد.
 * (ج، ه) خط مرکزی پشت الگوی پیراهن را تشکیل می‌دهد.

* (ب، د) مربوط به خط مرکزی جلوی الگوی پیراهن است.

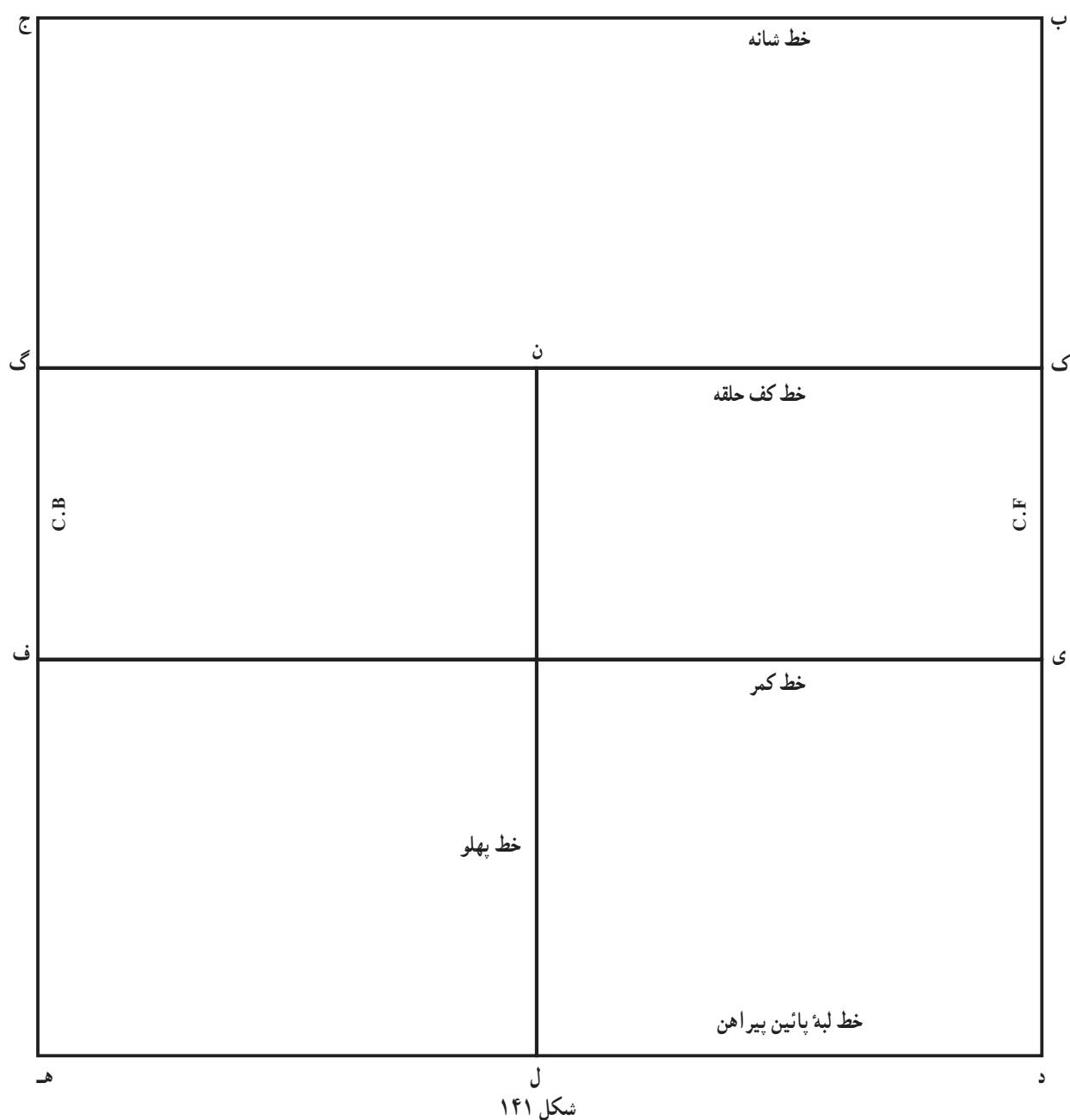
* برای رسم خط کمر الگو، ابتدا قد بالاتنه پشت تا کمر را منهای ۴ سانتیمتر نموده، حاصل را از نقطه (ج) روی خط مرکزی پشت تا (ف) علامت بگذارید.
 - از نقطه (ف) خطی بموازات خط شانه رسم کنید تا خط

* ابتدا کادری به پهنای $\frac{1}{8}$ دور سینه با اضافه «فاصله دو طرف شانه‌ها» و به بلندی قد پیراهن با کسر ۳ سانتیمتر به صورت کادر (ب، ج، د، ه) رسم کنید. (شکل ۱۴۱) به طوری که اضلاع کادر کاملاً برهم عمود شوند.

(دور سینه $\times \frac{1}{8}$) = (د، ه) = (ب، ج) . پهنای کادر
 (فاصله دو طرف شانه‌ها) +

سانتیمتر ۴ - قد پیراهن = (ب، د) = (ج، ه) . طول کادر

* پهنای (ب، ج)، خط شانه را تشکیل می‌دهد.

شکل ۱۴۱